

У НОМЕР

Країна очікує не протистояння, а відвертої розмови про майбутнє

Як має розвиватися країна? Як повернути у владу і суспільство духовність і мораль? На ці та інші запитання відповідав Голова Верховної Ради Володимир Литвин на зустрічах з мешканцями Волинської області.

► СТОР. 2

У нас стало краще з правами людини

Комісар Ради Європи з прав людини Томас Хаммарберг відзначає поліпшення ситуації із правами людини в Україні.

Про це він сказав у середу в Києві під час зустрічі з міністром юстиції Миколою Оніщуком. Зокрема, комісарові розповіли про кроки, які робить Україна для виконання наданих рекомендацій, у сферах реформування кримінальної юстиції, системи прокуратури, пенітенціарної й судової систем, удосконалення роботи міліції й адвокатури. А також у сферах, що стосуються прав національних меншин, біженців і шукачів притулку, протидії торгівлі людьми тощо, **передає УНІАН.**

За словами Комісара Ради Європи з прав людини, звіт про кроки, які були зроблені Україною на виконання рекомендацій, буде також передано в Комітет Міністрів Ради Європи.

фото Олександра КЛИМЕНКА.

Динамівці подарували радість!

Київське «Динамо» дзвінкою перемогою над чемпіоном Росії казанським «Рубіном» (3:1) розпочало виступи в груповому турнірі Ліги чемпіонів-2009/2010. Чемпіон України, без перебільшення, подарував мільйонам своїх прихильників величезну насолоду і радість.

ДОКЛАДНО ПРО ЦЕЙ ПОЄДИНОК ЧИТАЙТЕ НА 14-Й СТОР.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Пікет подіяв — тарифи переглянуть

Біля КМДА знову гаряче. Близько півтисячі киян учора зібралися під стінами столичної адміністрації з вимогою знизити тарифи на житлово-комунальні послуги. З плакатами «Геть грабіжницькі тарифи», «Черновецький, припини грабувати київську громаду», «Київводоканал» — киянам, а не олігархам» простояли до одинадцятої ранку. Пікетувальників мало бути набагато більше. Напередодні у БЮТ розповідали про масштабну акцію протесту з кількома тисячами недоволених. Там кажуть, в останню мить вдалося домовитися. Депутати Київради таки створили робочу групу з вивчення питання перегляду тарифів.

► СТОР. 10

події

Про гроші на газ насущні й віртуальні

У Москві відбулася робоча зустріч голови правління Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» Олега Дубини з головою правління ВАТ «Газпром» Олексієм Міллером. Як інформує Управління інформації «Газпрому», в ході переговорів сторони обговорили поточні питання, пов'язані з роботою з довгострокових контрактів на поставку й транзит газу. Крім того, розглядалося питання оплати газу за поточні поставки.

Тим часом, стало відомо, що ЄБРР у листопаді вирішить, чи давати гроші на модернізацію ГТС України. Рада директорів Європейського банку реконструкції й розвитку 17 листопада має намір розглянути питання про виділення компанії «Нафтогаз України» 300 млн. дол. на поповнення оборотних коштів для закупівлі газу для накачування в підземні сховища. Крім того, банк розгляне можливість виділення «Нафтогазу України» разом з Європейським інвестиційним банком 900 млн. дол. на проекти, пов'язані з модернізацією газотранспортної системи України. Банк також може розглянути можливість залучення додаткових фінансових ресурсів на проекти модернізації української ГТС в обсязі від 2,1 до 3 млрд. дол. Зазначається, що при цьому залучення додаткових коштів може бути забезпечено підтримкою Міжнародного валютного фонду.

Українці продовжують вимирати

Населення України продовжує скорочуватися. З 1 липня по 1 серпня його кількість зменшилася ще на 6,9 тис. осіб, до 46,022 млн. Такі дані наводить Державний комітет статистики. Із загальної кількості населення країни міське становить 31,5 млн. Зазначимо, що, згідно з останнім переписом населення України, проведе-

ним 5 грудня 2001 року, у країні проживало 48 млн. 457,1 тис. чоловік. При цьому, за даними Держкомстату, станом на кінець 1990 року в Україні проживало 51,94 млн. осіб.

У Мінську розігнали мітинг опозиції

Білоруська міліція розігнала несанкціоновану акцію протесту в Мінську, затримавши близько 20 чоловік. Учасники акції, присвяченої десятиліттю від дня зникнення опозиційного активіста Віктора Гончара, зібралися 16 жовтня на Жовтневій площі в 18.00. У руках тих, що зібралися, були плакати зі словами «Ми пам'ятаємо».

За кілька хвилин учасників акції блокували співробітники міліцейського спецназу, відгородивши їх від проїзної частини проспекту. Через гучномовці опозиціонерів попередили про незаконність акції, після чого на площу під'їхали міліцейські автобуси, куди міліція заштовхала всіх опозиціонерів, **передає БілоПАН.**

За словами очевидців, співробітники правоохоронних органів також перешкоджали журналістам проводити фото- і відеозйомку. Затриманих доставили в Центральне РУВС столиці, **повідомляє білоруська служба Радіо «Свобода»**, і незабаром звільнили без складання протоколів.

КОРОТКО

- ☐ Незалежний громадський прес-центр «Закарпатський вибір-2010» створено в Ужгороді.
- ☐ Кількість хворих на грип А/Н1N1 у внутрішніх районах Китаю перевищила 10 тисяч.
- ☐ Рішення щодо збільшення американського контингенту в Афганістані поки що не прийняте, заявив президент США Барак Обама.
- ☐ Швейцарська благодійна асоціація надала Сумщині чергову партію гуманітарної допомоги.

(За повідомленнями Укрінформу.)

Країна очікує не протистояння, а відвертої розмови про майбутнє

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Хліб усьому голова

Але передусім на нього нахлинули спогади. Їх викликала продукція Луцького комбінату хлібопродуктів № 2, колектив якого захотів зустрітися з Володимиром Михайловичем. Зокрема, про те, як мати пекла хліб і застерігала: «Не їжте, бо гарячий». Однак, попри все, окраєць вмочували у воду, посипали цукром і їли.

Відтак, розмова перейшла на ті проблеми, які найбільше непокоять пересічних громадян. На думку Голови Верховної Ради, сьогодні треба не говорити про те, як любити громадян, а на практиці намагатися втілювати високі соціальні стандарти. Хоча нині, вважає глава парламенту, ті, хто пропонує збільшити прожитковий мінімум і мінімальну зарплату, використовують цю тему у політичній боротьбі, щоб вплинути на перебіг президентської виборчої кампанії. Мета: отримати заздальгидь запланований результат.

— Нас так вчили: якщо працювати, то працювати, — наголосив Володимир Литвин і додав: — а не воювати постійно з усіма. А тому я пропонував і пропоную завжди шукати компроміс.

А на прес-конференції у Ковелі, говорячи про перспективу парламенту, уточнив: «У понеділок запропоную змінити

спосіб голосування. Щоб кожен депутат визначався вставанням або підняттям руки, так само, як робили, коли затверджували прем'єра».

Правда гірка, але вона завжди лікує

На думку Володимира Литвина, владі треба навчитися чути людей, чути правду, якою б гіркою вона не була. Бо правда завжди лікує. І підкреслив: не втомлююся повторювати, що Президент, прем'єр і народні депутати повинні були зібратися і дати відповідь на низку запитань — що країна має сьогодні, чого очікувати, що робити.

Проте, на жаль, найвищі посадові особи не хочуть чути один одного. Відтак, варто очікувати важке проходження проекту державного бюджету на наступний рік. Оскільки уже лунає його критика з усіх боків. Хоча ще не всі з ним і ознайомилися.

Глава парламенту вважає, що спершу треба визначитися, на якій базі він розроблений, на чинному Бюджетному кодексі, чи на тому, який заветований главою держави. Голова Верховної Ради підкреслив, що він також підтримує думку про те, що бюджет має розроблятися для кожної сільської ради. Проте водночас, на його думку, треба спершу заслухати звіт про виконання головного фі-

нансового документа країни за 2008 рік. Окрім того, почути думку Ради Національного Банку, Рахункової палати. Володимир Литвин повідомив, що підписав розпорядження про детальний аналіз проекту державного бюджету інститутом законодавства та відповідними комітетами. Адже Конституційний Суд заборонив законом про державний кошторис змінювати інші законодавчі акти.

Не голосувати, а обирати

А тому влада потребує якісного оновлення. Сьогодні потрібні відповідальні і професійні люди, вважає Володимир Литвин. Саме тому і закликав під прапори своєї партії усіх небайдужих для участі у місцевих виборах наступного року. Саме тому на усіх зустрічах у Луцьку, у Ковелі, Маневичах він наполегливо закликав не голосувати, а обирати. Керуватися не емоціями, а розумом. Адже зомбування громадян триває безперервно. В тому числі й надутими рейтингами, вояжами естрадних виконавців тощо.

І, схоже, йому вдалося достукатися до сердець. Недаремно на зустрічі в Луцьку одна з жінок заявила, що їй подобається виваженість і чітка позиція народних депутатів від Блоку Литвина.

Володимир КОРОЛЮК.

Під час відвідування Луцького комбінату хлібопродуктів № 2.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Європарламент завжди стоятиме на боці українського народу

Голова Європейського парламенту Ханс-Герт Поттерінг надіслав листа Голові Верховної Ради України Володимир Литвині із подякою за плідну співпрацю та побажаннями Україні безболісно подолати численні політичні та економічні виклики.

Шановний пане Голово, дорогий друже!

З наближенням завершення мого перебування на посаді Голови Європейського парламенту дозвольте мені скористатися можливістю і подякувати Вам за активну співпрацю, що здійснюється з часу Вашого обрання на посаду Голови Верховної Ради України.

Я щиро вірю в актуальність мого офіційного візиту до України у квітні місяці. Ще раз дякую Вам за надану можливість виступити у Вашому парламенті. Я дуже сподіваюсь на те, що моя промова стала корисним внеском у справу поглиблення наших парламентських відносин.

Європейський парламент завжди стоятиме на боці українського народу в його боротьбі за свободу і демократію. Я щиро сподіваюся, що Україна та її політичне керівництво зможе в майбутньому безболісно подолати численні політичні та економічні виклики. Неупереджене, демократичне та всебічне здійснення амбіційних реформ — це крок, необхідний не тільки для України, але й для поглиблення відносин між Україною та Європейським Союзом.

З повагою та найкращими побажаннями

Ханс-Герт Поттерінг.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Олександр Лавринович: в Україні мають розвиватися потужні загальнонаціональні політичні партії, спроможні нести відповідальність

В Україні можлива парламентська модель управління за умови проведення реформи виборчої системи. Про це заявив Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Лавринович в ексклюзивному інтерв'ю російському інтернет-виданню «Политком.ru».

«За сучасної структури політичних партій в Україні ми можемо перейти до повністю парламентської моделі. Потрібна тільки реформа виборчої системи, яка зробить Верховну Раду органом влади, що представляє інтереси всіх громадян країни, і встановить персональну відповідальність перед виборцями тих, хто потрапляє до парламенту. Хоча, звичайно, з огляду на нинішню ситуацію, можливо, більш ефективною була б президентська модель», — вважає О. Лавринович.

Микола Томенко: Рада Нацбанку повинна втрутитися в ситуацію з оплатою праці його керівництва

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко звернувся до Ради Національного банку з приводу обговорюваної в пресі інформації про значне збільшення заробітних плат керівників Нацбанку. М. Томенко зазначив, що відповідно до Закону «Про Національний банк України» Рада Нацбанку затверджує кошторис доходів та витрат НБУ та звіт про його виконання (пункти четвертий і шостий частини першої статті 9). У своєму зверненні заступник глави парламенту попросив Раду НБУ перевірити факти щодо підвищення у півтора-два рази зарплати вищого керівного складу НБУ і дати роз'яснення стосовно доцільності та обґрунтованості такого підвищення в умовах економічної кризи.

Нагадаємо, що днями ЗМІ оприлюднили матеріали про значне збільшення за останній рік заробітної плати керівництва Національного банку України. У них йдеться про те, що, зокрема, у голови НБУ Володимира Стельмаха сума нарахованих за перший квартал цього року доходів

склала більше 460 тисяч гривень, з них 446,7 тисячі гривень заробітної плати і 12,8 тисячі гривень матеріальної допомоги (за перший квартал минулого року заробітна плата становила 289,7 тисячі гривень). При цьому 28 серпня 2008 року В. Стельмах сплатив за автомобіль «Мерседес-Бенц» мільйон 90 тисяч гривень готівкою.

Першому заступнику голови НБУ Анатолію Шаповалову за перший квартал цього року було нараховано майже 300 тисяч гривень доходів, з них 282,4 тисячі гривень заробітної плати і 11,9 тисячі гривень матеріальної допомоги (за перший квартал минулого року заробітна плата становила 228,6 тисячі гривень).

У зв'язку з цим М. Томенко нагадав, що, по-перше, згідно з Законом «Про державний бюджет України на 2009 рік» витрати на заробітну плату держслужбовців було зменшено на 10 відсотків порівняно з 2008 роком; по-друге, 3 березня цього року Верховна Рада ухвалила Постанову «Про заходи щодо упорядкування окремих видатків Державного бюджету України», якою, зокрема, доручила удвічі зменшити зарплати керівному складу державної влади; по-третє, на виконання цього доручення Кабінет Міністрів постановою від 18 березня 2009 року №240 удвічі зменшив зарплати Прем'єр-міністра, віце-

При цьому Перший заступник Голови Верховної Ради висловив своє негативне ставлення щодо суджень про розподіл всіх місць у парламенті між двома партіями чи блоками, які набирають на виборах до парламенту більшість голосів.

«Моє ставлення до цього негативне, як і до такого поняття, як «блоки», оскільки вони нівелюють політичну відповідальність за свою роботу. Тому я за те, щоб розвивалися потужні загальнонаціональні партії, які б пропонували країні напрямки руху, стратегічні програми і тих виконавців, які можуть це втілити в життя і нести за це відповідальність разом зі своєю партією», — наголосив О. Лавринович.

Повну версію інтерв'ю читайте, будь ласка, на електронній сторінці російського інтернет-видання «Политком.ru»: <http://politcom.ru/8806.html>

Прес-служба
Першого заступника Голови Верховної Ради.

прем'єрів та міністрів; по-четверте, у підготовленому урядом проекті Державного бюджету на 2010 рік пропонується вдвічі зменшити заробітну плату народних депутатів України.

М. Томенко припускає, що керівництво Нацбанку, котре, як відомо, перебуває у передпенсійному віці, збільшує собі зарплату до астрономічних розмірів, розраховуючи отримувати пенсію у розмірі 80 відсотків. «На жаль, Конституційний Суд, за поданням 59 депутатів Партії регіонів, днями поховав минулорічне рішення уряду Тимошенко про обмеження максимального розміру пенсій для окремих категорій громадян. Такі рішення грають на руку державним службовцям, які обіймають високі керівні посади», — зазначив він.

Заступник Голови Верховної Ради вважає, що збільшення зарплат керівникам Нацбанку саме зараз є «не просто неетичним, а неетичним в кубі. Дуже символічно, що зарплату збільшено за рік рівно у стільки разів, у скільки керівництво НБУ обважило гривню», — цитує М. Томенка його прес-служба.

Довідка: До Ради Нацбанку України входять 15 осіб. Голова ради — Петро Порошенко, членами ради є народні депутати Арсеній Яценюк, Василь Горбаль, міністр юстиції Микола Онішук та інші.

Чому помирають діти після щеплень?

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Ситуація, яка склалася у сфері імунопрофілактики в Україні, є найактуальнішою і найскладнішою. Про це на вчорашньому брифінгу заявила голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтеева.

Вона впевнена, що фахівці мають насамперед розібратися, чому в Україні помирають діти через кілька днів після щеплень. На жаль, зазначила народний депутат, у Міністерстві охорони здоров'я будь-яку аргументовану критику називають «політичним замовленням». «Але яка може бути політика, якщо помирають новонароджені діти? Обов'язок влади — забезпечити населення якісними, зареєстрованими вак-

цинами й зробити все можливе для того, щоб батьки відчували, що за тією чи іншою вакциною стоїть держава, а не фармацевтична компанія. Адже сьогодні слово «щеплення» у більшості батьків викликає негативну реакцію, страх і недовіру», — зазначила голова профільного комітету. Так, за її словами, Генеральна прокуратура визнала, що смерть школяра Антона Тищенка із Краматорська (Донецька

область) була наслідком щеплення. Але дотепер залишається під великим сумнівом — чи обґрунтованим було рішення про вакцинацію більш як восьми мільйонів українців (1/5 населення країни) дітородного віку? А скільки могло б бути смертей, якби спеціальна комісія Верховної Ради не заборонила використання тієї індійської незареєстрованої вакцини?

Днями народні депутати одержали висновки Рахункової палати про витрату коштів, спрямованих на імунопрофілактику в 2008 році. Цей звіт починається словами: «Міністерством охорони здоров'я в Україні не забезпечено ефективне використання коштів держбюджету України, виділених на виконання заходів з імунопрофілактики населення. Управління бюджетними ресур-

сами здійснювалося з порушенням чинного законодавства й призвело до незаконних витрат, заподіяння збитків держави й втрати стратегічно важливих виробництв».

Т. Бахтеева відзначила, що номенклатура вакцин щороку змінюється, тому що три роки в Україні немає базової програми з імунопрофілактики, відбуваються постійні збої із забезпеченням регіонів вакцинами в достатній кількості й у необхідний термін. У такій ситуації повернути довіру наших громадян до імунопрофілактики буде вкрай складно.

Депутат і заслужений лікар України підкреслила: «Імунопрофілактика є одним з найважливіших інструментів збереження здоров'я населення. Досягти бажаного результату можна лише у разі комплексного підходу».

Кримські депутати провели бліц-сесію

У середу засідання парламенту АР Крим під головуванням Голови Верховної Ради автономії Анатолія Гриценка завершилося, щойно розпочавшись, — кримські депутати, проголосувавши пакетом за всі 28 питань порядку денного, вклалися у декілька хвилин. «За» — 57 депутатів зі 100.

Голова Верховної Ради АРК Анатолій Гриценко закриває сесію.

Тим часом на площі перед парламентом одночасно зібралися два мітинги — прихильників та противників глави парламенту Криму А. Гриценка (Блок «За Януковича»). А оскільки опозиційні депутати заблокували робоче місце Голови Верховної Ради Криму, то сесію А. Гриценко відкривав та закривав з трибуни. Під час наступної прес-конференції він звинуватив опозицію в застосуванні «брудних методів», порушенні законів та Конституції автономії. Зауважимо, що частина опонентів А. Гриценка належать до тієї само політичної, що й він сам — Партії регіонів. Критикуючи блокувальників, глава парламенту, зокрема, заявив, що всі рішення мають ухвалюватися більшістю голосів. «Всі питання, які приймаються більшістю, вони законні, вони легітимні та набирають чинності після підписання Головою Верховної Ради», — сказав він та повідомив, що найближчим часом ініціюватиме позачергову сесію парламенту автономії. «Я думаю, що ті, хто не хоче працювати на Крим, ті, хто не хоче працювати на кримчан, повинні піти у відставку до позачергової сесії, добровільно скласти повноваження голів комісій та міністрів», — заявив А. Гриценко.

Що стосується опозиції, Петро Запорожець (Партія регіонів) заявив, що голосування було фальсифіковано, Лев Миримський (партія «Союз») вважає, що в Криму назріло питання відставки глави парламенту та уряду автономії, керівник фракції «Крим» в Верховній Раді автономії, голова Севастопольської держадміністрації Сергій Куніцин висловив переконання, що сесію було проведено з порушенням всіх норм регламенту, оскільки «таких чудес ще не було, щоб всі питання голосувалися одним рішенням при відсутності кворуму».

Член фракції «Курултай-Рух» Леонід Пілунський підкреслив, що його фракція «з двох зол вибирає менше, бо серед тих, хто за відставку глави парламенту, є депутати з сепаратистськими поглядами». А загалом він назвав ганебною ситуацію із представницькою владою Криму та додав, що без схожих подій в Києві у Криму такого не було б.

Георгій ВЕРВЕС. Севастополь.

«Експертна рада Сергія Тігіпка» виступає за господарську самостійність лікарень

Під час засідання «круглого столу» «Як оздоровити систему охорони здоров'я», який нещодавно відбувся у Запоріжжі, ініціатор зустрічі Сергій Тігіпка оцінив тіньовий обіг коштів в державній медицині у 25—30 млрд. гривень. Ця цифра тільки де-що поступається офіційному бюджету охорони здоров'я.

Учасники обговорення зазначили, що бюджетне фінансування ліжко-місць стимулює корупцію, а не покращення якості послуг. Сергій Тігіпка запропонував привести співпрацю медичних закладів і місцевих рад на контрактну основу, адже, як свідчить досвід реформ у сусідніх країнах, господарська самостійність лікарень дає змогу економити до 20% коштів. Введення страхової медицини змінить структуру фінансування, вважає Сергій Тігіпка, — люди будуть платити за послуги, а не за ліжко-місце.

Сьогодні на 100 тисяч населення в Україні є лише 910 лікарняних ліжок, а це майже вдвічі переважає аналогічний показник в більшості країн Європи. На думку Сергія Тігіпка, надмір медзакладів призводить до розпорошування бюджетних коштів та недофінансування кожного з них. «Головна проблема полягає в тому, — заявив політик, — що в країні на первинну медичну допомогу — це поліклініки, дільничі або сімейні лікарі — припадає 30% фінансування, а на вторинну — стаціонари — 70%. А повинно бути навпаки. Допомога дільничного лікаря коштує в вісім разів дешевше від лікування в стаціонарі та в двадцять разів дешевше від лікування у вузькоспеціалізованих лікарнях».

У «круглому столі» взяли участь лікар-організатор охорони здоров'я вищої категорії Геннадій Бобро, директор фармацевтичної фірми «АЕК» Геннадій Бурка, представник комітету міської ради Запоріжжя «Охорона здоров'я» Ірина Деньщикова, головні лікарі 5-ї, 6-ї, 9-ї міських лікарень Запоріжжя Володимир Бурлай, Людмила Субутовська, Микола Макаренко та інші. Організатором «круглого столу» виступила «Експертна рада Сергія Тігіпка».

Дефіцит буде більшим від запланованого

У середу лідер Партії регіонів Віктор Янукович відвідав Кіровоград, зокрема, побував на ВАТ «Червона зірка» та ВАТ «Гідросила», а під час зустрічі з місцевим партактивом зробив декілька актуальних заяв.

Про бюджет. Поданий урядом Тимошенко проект Держбюджету на 2010 рік В. Янукович назвав популістським та спрямованим на обман виборців. Нереальним лідер регіоналів вважає закладений до проекту дефіцит бюджету. На його думку, дефіцит буде більшим від запланованого і становитиме не менше 10 відсотків. «Це чистої води популізм, це передвиборний бюджет, спрямований на обман виборців», — наголосив В. Янукович.

Про уран. В. Янукович вважає, що держава має відродити програму «Уран», яка, зокрема, передбачає компенсації мешканцям Кіровоградщини, тож реалізація програми має покращити умови їхнього життя. «Це єдине місце в Україні, яке знаходиться в найскладніших екологічних умовах», — зазначив лідер регіоналів. — Ця програма, крім іншого, передбачала розробку й ухвалення спеціального закону про надання Кіровограду спеціального статусу».

Наша довідка. На території Кіровоградської області знаходиться одне з найбільших у Європі та світі Новокозятинське уранове родовище. А безпосередньо під Кіровоградом проходить шахта «Інгульська».

Про вітчизняне машинобудування. В. Янукович вважає, що поки держава не створить необхідних умов, машинобудівникам буде дуже важко працювати на українському ринку. За його словами, сьогодні машинобудівна галузь не живе, а виживає. Таку думку він висловив під час зустрічі з трудовим колективом заводу «Червона зірка». «Ми зацікавлені і ваше підприємство зацікавлене в тому, щоб зростав внутрішній ринок. Але в Держбюджеті практично не закладено коштів на підтримку вітчизняного машинобудування», — наголосив голова ПР.

Про справу Лозінського. Пошуки колишнього народного депутата Віктора Лозінського, якого оголошено у міжнародний розшук у зв'язку з підозрою у причетності до вбивства мешканця Кіровоградської області, В. Янукович вважає справою честі нинішньої влади. «Це справа честі цієї влади, яка п'ять років кричала, що бандити сидітимуть у тюрмах. Нехай тепер дадуть відповідь своїм виборцям», — зазначив В. Янукович. А мисливські угіддя Лозінського треба повернути у державну власність, щоб вони були доступними для всіх бажаючих.

Петро МЕЛЬНИК. Кіровоградська область.

СТАТИСТИКА

Падіння уповільнилось

Як повідомив Держкомстат, падіння промислового виробництва у серпні уповільнилось до 23,3 відсотка проти відповідного періоду минулого року.

Обсяги промислового виробництва проти липня скоротилися на 0,9 відсотка, що обумовлено меншою кількістю робочих днів у липні і нижчою порівнявальною базою. Нагадаю, торік саме у серпні місячні обсяги виробництва скоротилися вперше проти липня, знаменувавши початок економічної кризи.

За вісім місяців порівняно з аналогічним періодом минулого року промвиробництво скоротилося на 29,6 відсотка. У добувній галузі — на 16,8 відсотка, переробній промисловості — на 34,6.

Найменші зрушення спостерігаються у машинобудуванні — на 2,7 процентного пункту (-50,2 відсотка), що пояснюється відсутністю попиту на світовому ринку і потребою бюджетних замовлень — на внутрішньому.

Завдяки поживленню попиту в Китаї, краще, ніж можна було очікувати, у серпні працювала металургійна галузь — за місяць темпи падіння виробництва скоротилися більш як на 9 процентних пунктів — до 21,1 відсотка. Отже, якщо у вересні металургія втримає досягнуту динаміку, то завдяки низькій базі порівняння вона може вийти на позитивні показники вже до кінця року.

Провальна динаміка в будівельній галузі обумовлена, звісно, проблемами у банківській сфері (нестачею на ринку кредитних ресурсів), а далекий від бажаного результат харчової промисловості (падіння роздрібного товарообігу) — значною увагою підприємств до виробництва товарів підакцизної групи напередодні їх подорожчання.

Результати серпня, по-перше, дають підстави прогнозувати падіння промислового виробництва за підсумками року на 15-17 відсотків. По-друге, посилюють роль АПК у загальному виробництві валового внутрішнього продукту. По-третє, зміцнюють упевненість у тому, що плани уряду вийти з рецесійної смуги вже наступного року є реальними.

Сергій ВЛАД.

Здійснення віковічної мрії

Осінь 1939-го. Без перебільшення можна сказати: особлива, епохальна віха у багатовіковій історії Української держави. Саме тієї пори, яку ще нещодавно справедливо величали Золотою, в лоно матері-Вітчизни повернулися Галичина і Волинь. Саме сім десятиліть тому здійснено перший крок до втілення заповітної мрії, що не одне століття жевріла в серцях мільйонів українців, — возз'єднання усіх своїх земель, розділених штучними кордонами, пошматованих сусідніми країнами.

Кожна суверенна держава, її керівники, якщо вони істинні, а не записні патріоти свого народу, гордилася б фактом збирання своїх етнічних територій. На жаль, нинішня Україна до них не належить. Більше того, Президент України, перебуваючи днями у сусідів, солідаризувався з її очільниками про нібито ущербність 17 вересня. А польський сейм не забарився поінформувати, що найближчим часом він має намір прийняти спеціальну заяву, у тексті якої одвічні українські землі йменуються польськими, а вересневий визвольний похід Червоної Армії — «окупацією».

І що на це зухвале зазіхання щодо територіальної цілісності України, і що на ці відверто експансійні дії одного із «стратегічних партнерів» гарант, інші державні мужі? Де зрештою гнівний окрик націонал-патріотів? Та — нічого. Ні тпру, ні ну. Як заціпило. Вони і не помишляють бити тривогу. Бо самі постійно паплюжать, втпують у багно, очорнюють, заперечують, намагаються викинути з історії те, що було сприйнято трудящою масою тієї пори як найбільше радісно-неповторне свято на західноукраїнській землі. А їм же, тим, хто стоїть біля керма влади, і тим, хто визначає політичне лице можновладців, вартувало б дослухатися до справедливої думки — поради депутата Народних Зборів Західної України, академіка НАНУ, Героя України, 94-літнього Петра Тронька: «Возз'єднання українських земель у єдиній державі, на моє переконання, має відзначатись як велике національне, державне свято. Слід спорудити в столиці величний пам'ятник — монумент, який би символізував і завжди нагадував нам і нашим нащадкам про події, завдяки яким українці живуть єдиною сім'єю на своїй історичній Батьківщині».

Не чують! Ігнорують! Фальсифікують! Замовчують!

А ось 22 січня 1919 року піднімають на щит. І 90-ліття проголошення Акту Злуки відзначають з розмахом. Президент знайшов високі слова: подія стала для України вічною цінністю; цей день — знак, цей день — символ. В промові з нагоди 90-річчя проголошення Акту Злуки Президент правдиво зазначив: Україна постала на споконвічних етнічних українських територіях. Ось тільки об'єктивно уточнити, коли і хто ці території зібрав до купи, духу не стало. Не заперечуючи самого факту, визнаючи, що до Акту Злуки Уряду УНР і ЗУНР активно спонукали мрії численних поколінь українців про державну соборність, не можемо оминути надзвичайно важливу обставину. Акт Злуки, а правомірніше Універсал Директорії Української Народної Республіки лише формально проголошував: «віднині воедино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України, Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина й Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна».

Врешті, це так і залишилось Актом намірів і прагнень. Хаос та непорозуміння між двома владами спричинили цілковитий розрив, по суті, фактично не існуючої єдиної держави, котра тільки проголошувалася, а не утворювалася. Такої думки дотримується майже весь загальодослідників цієї проблеми. Для прикладу, академік В. Литвин слушно оцінює: «Спроба возз'єднання двох українських народних республік в єдину соборну державу була приречена залишитися лише декларацією».

Ті, хто славить Акт Злуки, постійно замовчують, волюють не згадувати незаперечного факту не просто зради ідеї соборності, а безпосередньої передачі земель, які репрезентувала ЗУНР, під польську юрисдикцію. У квітні 1920 року у Варшаві Петлюра і Пілсудський підписали секретні спочатку політичну, а потому — воєнну конвенції, які відомі під назвою «Вар-

шавського договору» Петлюри з Пілсудським. За цим договором Петлюра віддавав Польщі споконвічні українські землі: Східну Галичину, сім повітів Волині, частково Полісся, Холмщину і Підляшшя з населенням близько 10 мільйонів чоловік.

Не зайвою тут буде й така заувага. Не треба забувати, що окрім УНР і ЗУНР, які вели активну боротьбу проти більшовиків та безславно протягом трьох років зникли з політичної арени, на значній частині українських земель, у тому числі і у Східній Галичині, існувала Радянська республіка — держава, яка вбирає в себе понад сім десятиліть.

Гори паперу списано, сотні годин наговорено, щоб возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною звести до примитиву — пакту Ріббентропа—Молотова (німецько-радянського договору про ненапад від 23 серпня 1939 року) і особливо секретного додаткового протоколу до нього. Поміж тим рядки цього документа (оригінала якого, до речі, до цього часу ще ніхто не бачив) практично не приводяться. Що й не дивно, бо в них немає чогось надзвичайного. Судить самі. «У разі територіально-політичних змін на територіях, що належать польській державі, сфери інтересів Німеччини й РСРП будуть розмежовані приблизно по лінії Нарви, Вісли й Сяну», — зазначалось у пункті 2 «Секретного додаткового протоколу».

Протягом уже двох десятиліть деякі представники владних інституцій і підписувачі їм науковці, публіцисти, діячі різноманітних політичних партій так званого патріотично-націоналістичного розливу силкуються утвердити в суспільній думці тези, що пакт Ріббентропа—Молотова нібито став головною причиною розв'язання 1 вересня 1939 року Другої світової війни та призивів до «аморального» визвольного походу Червоної Армії в Західну Україну і Західну Білорусію.

Щодо початку сімдесяти років тому найкривавішої в історії людства війни, то широко відомий факт, що Гітлер ще 3 квітня 1939 року за так званим планом «Вайс» прийняв рішення напасти на Польщу саме 1 вересня. Варто нагадати ще один незаперечний факт: РСРП у вересні 1939 року не оголошував війни Польщі.

Штучне поєднання німецько-радянського пакту та процесу возз'єднання передовсім використовується політиками з націоналістичного партії та заангажованими дослідниками й публіцистами з єдиною метою: аби кинути тінь на це звернення історичної ваги, знівелювати, заперечити значущість подій осені 1939-го в історії української держави і її народу. Депутат Народних Зборів Західної України М. О. Перепилиця на запитання журналістки про оцінку акту возз'єднання у контексті пакту Ріббентропа—Молотова свого часу заявила: «Я не політик і гадаю, що істинну оцінку йому мають право дати тільки історики. Але саме Возз'єднання паплюжити гріх. Хіба можна осуджувати дітей, що зійшлися по довгих літах розлуки в материнській хаті? Так і народ наш. Скажу вам таке: в нашому селі партійного осередку не було, я теж до ніякої партії не належала, коли на Народні Збори їхала. Про політику більшість селян, можливо, й не чули. Селян агітувало за Радянську владу практичне життя і як агітувало!.. Це треба було бачити і пережити».

А ось оцінка істориків. Академік В. Литвин стверджує, що «возз'єднання не було метою секретного протоколу (так званого пакту Ріб-

бентропа—Молотова) до радянсько-німецького договору про ненапад... Між укладенням радянсько-німецького договору про ненапад і возз'єднанням українських земель нема прямого причинно-наслідкового зв'язку». З точки зору відповідальності Радянського уряду та інтересів українського народу було б, без перебільшення, великою помилкою не використати цей унікальний історичний шанс реалізувати споконвічну мрію щодо возз'єднання своїх земель в єдиному державному утворенні. Він для тогочасної України, наголошують дослідники, — «був найлегшим і майже безкровним шляхом здійснити справу найбільших національних масштабів, яка хоч і давно визрівала, та не могла бути здійсненою за відсутності об'єктивних умов» (Історія України: нове бачення. Під загальною редакцією академіка НАНУ В. А. Смолія. — К.: 1996. — Т.2. — С.289).

Аналіз надзвичайно складних міжнародних умов початку Другої світової війни, воєнно-політичної обстановки в 1939 році показує, що вступ Червоної Армії на землі Західної України і Західної Білорусії був виправданим і своєчасним кроком, який дав можливість розв'язати триєдине завдання: запобігти фашистській окупації цих територій, возз'єднати український і білоруський народи, покращити стратегічне становище РСРП.

Треба мати на увазі, що визвольний похід Червоної Армії у вересні 1939 року в Західну Україну не змінював державної приналежності цього краю, він не мав юридичної сили, а лише створив сприятливі передумови для українського народу здійснити заповітну мету — возз'єднати свої землі в єдиній державі.

Записник же ура-патріотів логічно поспитати: чому лідери США і Великобританії на Кримській (Ялтинській) конференції в лютому 1945 року визнали законність осінніх подій 1939-го, акту Возз'єднання; чим керували керівники усіх на той час 33 європейських країн (крім Албанії), США і Канади, коли підтвердили це 1 серпня 1975 року в Заключеному акті Гельсінської наради з безпеки і співробітництва в Європі?

Враховуючи викладене та зважаючи на цілковите замовчування теми збирання воедино українських земель тими очільниками держави, кому передовсім завдяки саме такій визначальній події, як возз'єднання, дісталася у спадок прокормозвинута соборна Україна, пропонуємо документальну розповідь про ті уже далекі роки та нинішні уроки.

Повести цю розмову вважаю своїм обов'язком вдячності. Бо життява дорога, власна доля нерозривно пов'язані з возз'єднанням краєм. Тут серед боліт волинського Полісся, де очерт був за колиську, в селянській сім'ї зріс. У Луцьку здобув вищу освіту. У Львові закінчив аспірантуру. В 26 років став кандидатом наук, у сорок — очолив найбільшу в регіоні — 50-тисячню Львівську міську організацію Компартії України. Коло наукових інтересів також стосувалося історії західноукраїнських земель радянської доби.

Отож перегорні сторінки сімдесятилітньої давнини, проаналізуймо здобутки на шляху соціалізму, привидіємось до безпросвітнього сьогодення.

Варто розпочати з того, що в силу історичних обставин західноукраїнські землі в 1921 році в котрій раз уже знову опинились відірваними від матері-Вітчизни. Міжнародний імперіалізм використав усю свою силу — кулемети і дипломатичне крутіство, щоб пократити тіло України, щоб розділити Збручем і Дністром серця єдинокровних братів.

Напередодні Другої світової війни українські землі були розділені на чотири частини. Основна їхня територія мала своє державне утворення — Українську РСР, яка входила до складу федеративного Радянського Союзу. За даними В. Косика, які він подає в книзі «Україна і Німеччина у Другій світовій війні», тут на 451 800 кв. км проживало 32 568 тисяч мешканців, з яких близько 26 мільйонів, або 80 відсотків були українцями. Решта земель були окуповані Польщею (132 200 кв. км, 10 200 тисяч мешканців, у тому числі близько 6,5 мільйона, або 64 відсотки були українцями), Румунією (17 700 кв. км, 1400 тисяч мешканців, серед них

875 тисяч, або 63 відсотки — українці), Чехословаччиною (14 900 кв. км, 760 тисяч мешканців, з яких 560 тисяч мешканців, або 73 відсотки були українцями). На Радянській Україні набиралося сили і краси нове життя. Дала струм найбільша на той час у світі Дніпровська ГЕС, зійшли з конвеєрів перші «ХТЗ», дивували світ рекордами вільної праці М. Демченко і О. Стаханов. А стан західноукраїнських земель красномовно характеризувала найвища смертність серед країн Європи. А ось ще одне підтвердження гіркої долі трудящих краю. «Жінки переносять вогонь із хати в хату в залізних горщиках, а кожний сірник я розділяв на дві, а інколи й на чотири частини. Гас і лампа у нас в селі — це розкіш». Ці слова розпачу селянина з Львівщини могли повторити і трударі Волині та Станіславщини, Буковини та Закарпаття.

Розділені між різними державами, відірвані від основного масиву етнічної території Східна Галичина і Волинь, Буковина, Хотинщина, Ізмаїльщина та Закарпаття залишалися вірними історичним прагненням і традиціям українського народу. Революційно-визвольний рух тут все яскравіше виливається у боротьбу за возз'єднання. Під керівництвом п'ятитисячної КПЗУ (Комуністичної партії Західної України) і чотиритисячної Закарпатської комуністичної організації робітники й селяни краю активно боролись за своє щастя і волю. «Пам'ятаю, як ми до 1939 року мріяли про те, — згадував у грудні 1982 року колишній секретар підпільного Гоцанського райкому КПЗУ Г. У. Гапончук, — щоб жити у дружньому колі радянських народів-братів!.. Як про найбільше щастя мріяли ми про день возз'єднання і, не шкодуючи сил, не лякаючись в'язниці і катівень, наближали цей радісний історичний день».

Нагадаємо найвідоміші події, найяскравіші сторінки боротьби проти поневоловачів, за національне визволення в 1921 — 1939 роках. Вкарбовані в історію масові страйки і демонстрації робітників Львова, Дрогобича, Борислава в 1923 році, Татарбунарське повстання 1924 року, Стрийська «кривава середа» 1926 року, п'ятитисячні, розстріляні поліцією, першотравневі демонстрації 1924 року в Заболотіві (Станіславщина) і 1935 року в Колках (Волинь), масові розправи над комуністами, здійснені судовими процесами в Ковелі, Луцьку, Володимирі-Волинському в 1926 — 1927 роках, Лиське повстання 1932 року, в якому взяли участь понад 30 тисяч селян Львівського воеводства, могутні антифашистські виступи трудящих Львова і Антифашистський конгрес діячів культури (Львів) у 1936 році тощо.

Згадуючи ті роки, один з активних борців за возз'єднання на Прикарпатті, депутат Народних Зборів В. М. Паркулаб у виступі перед молоддю Івано-Франківська говорив: «Ми йшли у вересень скрізь страйки і барикади бої, крізь тюрми і концтабори. Під ворожими кулями падали кращі сини, але прапор Леніна багряно променів над нами, і в наші ряди ставали нові бійці. Ми боролися за Радянську владу і... перші пережили найрадіснішу пору свого життя — ми бачили, як зійшло сонце».

Процес об'єднання Західної України з УРСР проходив у надзвичайно складних міжнародних умовах, у період, коли спалахнула Друга світова війна. США і Великобританія, перетворивши Польщу на своєрідного сателіта, у вересневій дні 1939 року віддали її на поталу фашистській Німеччині. Польська держава, яка до того ж мала непримиренні суперечності, передовсім національні, не витримала перших ударів гітлерівської воєнної машини і в нечувано короткий строк розпалася, виявивши свою внутрішню неміц.

В таких умовах Радянський уряд визнав своїм священним обов'язком взяти під захист трудяще населення Західної України і надати можливість пригнобленому народові здійснити мрію про возз'єднання зі своїми єдинокровними братами.

Як все це відбувалося? О 3-ї години ранку 17 вересня польському послу в Москві В. Гржибовському вручається нота Уряду РСРП. В ній — акцент на трьох важливих аспектах. По-перше, що «польська держава та її уряд фактично пе-

рестали існувати» і «тим самим припинили свою дію договори, укладені між РСРП та Польщею», а «Польща перетворилася в зручне поле для всяких випадковостей і несподіванок, які можуть створити загрозу для РСРП». По-друге, в таких умовах «Радянський уряд не може також байдуже ставитися до того, щоб єдинокровні українці і білоруси, які проживають на території Польщі — кинуті напризволяще, залишилися беззахисними» і тому розпорядився «дати наказ військам перейти кордон і взяти під свій захист життя і майно населення Західної України і Західної Білорусії». І по-третє, Радянський уряд заявив у цій ноті, що одночасно він «має намір вжити всіх заходів для того, щоб визволити польський народ із злополучної війни, куди він був ввергнутий його нерозумними керівниками, і дати йому можливість захити мирним життям». Ці аспекти були аргументовані 17 вересня 1939 року в промові по радіо Голови Ради Народних Комісарів РСРП В. М. Молотова. В ній також керівник уряду висловив впевненість, що Червона Армія, одержавши велике поповнення за останнім призовом запасних сил (а цей призов проводився в Україні, Білорусії і ще в чотирьох військових округах), виконає «поставлене перед нею почесне завдання», покаже «свою бойову могутність, свідомість і дисципліну», а свій визвольний похід «вкриє новими подвигами, героїзмом і славою».

Воїни Червоної Армії з честю виконали визвольну місію. О 5-ї години ранку 17 вересня 1939 року війська Українського фронту під командуванням С. К. Тимошенка, члена Військової Ради М. С. Хрущова, начальника штабу М. Ф. Ватутіна у складі 5, 6 і 12 армій (28 стрілецьких і 7 кавалерійських дивізій, 10 танкових бригад, 7 артилерійських полків) почали наступ трьома напрямками: 1) на Рівне — Луцьк — Ковель; 2) на Тернопіль — Львів — Перемишль; 3) на Стрий — Дрогобич.

І встав боєць, і Збруч переступив, І пісня з ним ввійшла скуди святоково. І чуваний з цих берегів

Який гримів так звано і так ново, Весь визволений натовп підхопив, —

писав видатний український радянський поет Микола Бажан у вірші «Пісня волі».

Вже 17 вересня були визволені міста Рівне, Дубно, Тернопіль, Збараж, Коломия; 18 вересня — Луцьк, Сарни, Станіслав, Галич, Золочів; 19 вересня — Богородчани, Рогатин, Долина, Сколе, Броди, Локачі, Турійськ; 20 вересня — Маневичі і Ковель; 21 вересня — Перегінське, Комарно, 22 вересня — Камінь-Каширський, Кам'янка-Бузька, Львів, Солотвин, Стрий, Вигода; 23-го — Любомль і Шацьк; 24-го — Дрогобич і Борислав; 25-го — Турка; 26-го — Самбір і Яворів; 27 вересня — Старий Самбір. Частини Червоної Армії, одержуючи поспільну допомогу трудящих краю, завершили визвольний похід за 12 днів. До 29 вересня 1939 року було визволено територію загальною площею понад 190 тисяч квадратних кілометрів з населенням понад 12 мільйонів чоловік.

У ході визвольного походу частини Червоної Армії мали сутички не лише з польськими, а й у деяких місцевостях з німецькими військами. Зокрема, таке збройне зіткнення сталося поблизу містечка Винники (у районі Львова). 18-й корпус німців майже повністю оточив Львів. Вночі 19 вересня до його передмість по тернопільському шосе пробилася радянська мотомеханізована розвідувальна група на чолі з комбригом Я. Шарабурком. Німці підпалили кілька бронемашин. З обох сторін були жертви. Під вечір 20 вересня німці, підкорюючись наказу свого командування, зняли облогу Львова. А війська Червоної Армії тим часом вели підготовку до штурму міста, яке боронив чисельний польський гарнізон. Проте штурму, який мав розпочатися 21 вересня, не сталося: начальник гарнізону польський генерал Лянґґер, зваживши на безперспективність опору, прийняв радянський ультиматум. І 22 вересня, починаючи з 14-ї години частини 2-го кавалерійського корпусу Червоної Армії, а саме Червонопрапорна ордену Леніна 3-я кавалерійська дивізія імені Г. І. Котовського почала входити до Львова.

Крім Львова, німецькі війська пі-дійшли раніше від Червоної Армії (17—18 вересня) і до Дрогобича, Стрия та інших населених пунктів і територій. Тому логічно постало питання розмежування. 22 вересня нарком оборони СРСР К. Ворошилов і військовий аташе Німеччини у Москві Кьостріг узгодили демаркаційну лінію для обох сторін. Внаслідок цього німецькі війська мусили залишити землі між Бугом і Віслою. А 28 вересня був підписаний ще один договір між Радянським Союзом і Німеччиною — про дружбу і кордон, який пройшов по так званій «лінії Керзона». Цей договір, уточнюючі розмежувальну лінію між двома державами по польській території, формально підтверджував включення земель Західної України і Західної Білорусії до складу СРСР.

Абсолютна більшість жителів західноукраїнських земель радісно зустрічали Червону Армію. Людина у військовій формі вперше стала для них вірним захисником їхньої долі, носієм гуманізму. Адже війська одержали наказ не бомбардувати населених пунктів, оберігати від пошкоджень промислові об'єкти, майно трудящих. Під особливий контроль були взяті культурні та історичні цінності. Червону Армію зустрічали хлібом-сіллю, квітами, вітальними транспарантами і прапорами, арками, прикрашеними гірляндами квітів, повними кошиками яблук, джерельною водою. Молодь і діти вибігали на два-три кілометри вперед, щоб привітати воїнів-визволителів. У багатьох населених пунктах виникали імпровізовані мітинги і збори, на яких лунали слова подяки Червоній Армії.

Гортаємо документи тієї пори, і постають перед нами хвилюючі сцени всенародної зустрічі армії-визволительки, вияв великої любові до радянських народів-братів, атмосфера тих пам'ятних днів. Ось ці яскраві, промовисті свідчення історії. «Куди б не ступали доблесні червоні воїни, — писала 29 вересня 1939 року червоноармійська газета «Красная звезда», — в кожному місті, селі, містечку — всюди народ зустрічав їх як близьких, рідних людей, як безкорисних і благородних визволителів. Ніколи ще за всю історію не зустрічав народ так душевно, так по-братерськи гаряче «людину з рушницею». Кореспондент газети «Правда» 18 вересня 1939 року телеграфував із Ровенщини (цитуюмо мовою оригіналу): «Какими словами передатъ восторг и радость крестьян Западной Украины, встречающих наши части! Взрослые и дети обнимают и целуют бойцов и командиров, и каждый крестьянин хочет оказать какую-нибудь помощь Красной Армии. Близ Ровно, когда командир танка тов. Горашенко поблагодарил крестьян за помощь, крестьянин Марчан сказал:

— Спасибо, дорогие наши братья. Мы долго мечтали о вас. Спасибо вам — вы спасли нашу жизнь».

Свідок визвольного походу відомий драматург Олександр Корнійчук, описуючи рух червоноармійців-визволителів 28 вересня 1939 року, зазначав: «...найважче було рухатись нашої армії в селах. Можна прожити життя, можна об'їхати світ, але ніщо так не здивує і не схвилює людину, як картини зустрічі Червоної Армії з селянами Західної України».

Йому вторив один із найвидатніших представників українського вокального мистецтва, депутат Верховної Ради УРСР Іван Паторжинський: «Сльозами щастя вмити обличчя селян... Вони не знають, як і подякувати, чим і вшанувати своїх визволителів, що стерли штучний кордон між єдиним народом, що навіки позбавили панського ярма, яке душило людину, держало її в безправ'ї і безкультур'ї».

На зборах у селі Нагуєвичі на Дрогобицьчині селянин Захар Франко заявив: «Прожив я на світі 80 літ. Багато горя перетерпів за своє життя. Усе своє життя поневірився по наймах у польських панів, 36 літ я крутив корбу у Бориславі, але шматка хліба не бачив. Рано загнали в могилу мого брата письменника Івана Франка. Все своє життя він горів ненавистю до поміщиків і капіталістів. Не раз говорив він нам, біднякам: «Ще приїде до них час розплати». Я не можу вам передати свою радість. Я бачу колишніх знедолених нагуєвицьких, уютицьких батраків, бориславських ріпників вільними і щасливими, які більше не будуть працювати на проклятих панів... Спасибі тобі, рідна Червона Армія».

Поет Дмитро Павличко у своєму спогаді: «Арка волі тріумфальна» писав: «Коли на Збручі впав кордон і Червона Армія вступила на галицькі землі, звістка про це

блискавично пролетіла з польських пагорбів на Покуття, в мій рідний Стопчаків, і тут її перехоплювали гуцульські гори.

Мені було десять літ, але радісна тривога, що опанувала дорослих, передалася й моїй душі... Над так званою цісарською дорогою Стопчаків побудував і замаїв смєрєчиною тріумфальну арку. На ній розвішалися вшиті з хустин та фартушків червоні стяги, а під нею стояли мої земляки — ціле село, від старого до малого, вся громада була там — стояли й чекали, коли нарешті вдалині з'явиться постать першого радянського воїна, а з ним — загони зоряних визволителів... Я ніколи більше не бачив такого щастя на обличчях своїх односельчан, як тоді, у вересневі дні 1939 року».

Згадуючи дитинство, відомий свого часу новатор виробництва, бригадир Львівського автобусного заводу, член Президії Верховної Ради Української РСР, пізніше — Герой Соціалістичної Праці М.І. Милан у замітці «Ровесники счастья», опублікованій у газеті «Комсомольская правда», запевняв (цитуюмо мовою оригіналу): «Самый счастливый день своей жизни мне назвать просто. Как сейчас помню, мы, сельские ребятишки, бежим навстречу всадникам в буденовках с красными звездами. Сильные руки подхватывают меня, и я — на коне. Чернявый молодой командир смеется, гладит по голове, дарит мне красную звездочку. Лучи ее весело сверкают под ласковым солнцем. Вся жизнь согрывает меня свет тех лучей... Этого дня мои деды и прадеды, земляки ожидали веками».

Про аналогічний випадок розповіла на сесії Верховної Ради УРСР 14 листопада 1939 року член Повноважної Комісії Народних Зборів Західної України, робітниця із Станіславського повіту Марія Ридзь: «Коли ми довідалися, що нам надопомогу йде наша визволителька — Червона Армія, ми вийшли за 50 кілометрів до неї назустріч. Ми чекали її приходу на вулицях міста. Цим скористалась поліція, чиновники, жандармерія і стали обстрілювати робітників. Не знаю, чим би це кінчилось, якби вчасно не прийшла Червона Армія. Зустріч наша з визволительською трудящих Західної України — Червоною Армією — була найщасливішим і найрадіснішим моментом у нашому житті».

Показовий приклад співпраці місцевих жителів і червоноармійців, «позапланову операцію. У світовій історії не знайдеться такої» на обох берегах Збруча, коли народжувався день 17 вересня, описав у спогадах учасник подій, колишній кореспондент червоноармійської газети «Звезды Советов» В.С. Загоруйко. Коли про цю подію надійшли повідомлення на командний пункт, розповідає автор статті «Від Збруча до Львова», кореспонденти негайно виїхали на місце надзвичайної події.

— З чого почалося? — питаємо командира будівельного підрозділу Жарикова.

— Ми вганяли у дно річки палі, — розповідав старший лейтенант, — коли чуємо: на тому боці голосна розмова. Долітають до нас слова про кувалди, ліс, дошки. В темряві мигають вогники. Питаємо: «Люди, що ви робите?». У відповідь чуємо: «До вас міст перекидаємо. Зустрінемось посередині». Перекинули нам камінь з довгим мотузком. Кінець його прив'язаний на тому березі. Ми натягли мотузок і спільно відрегулювали точний напрямок мосту.

«Ще вкладали в поміст останні дошки, — пише далі В.С. Загоруйко, — коли над Збручем загриміло братерське «ура!». Злилися два людських потоки, застигли в обіймах. І раптовим вибухом залунало радісне:

— Хай живе вільна Україна!
— Слава нашим братам-визволителям!

— Хай живе Червона Армія!
— Навіки разом в єдиній сім'ї!». Дозволимо ще одну цитату. Слово одній із головних діювих осіб вересневих днів 1939 року Командувача Українського фронту С.К. Тимошенку. «Селяни, городяни, — розповідав маршал, — виносили нам назустріч хліб-сіль, частували, запрошували на відпочинок радянських воїнів. У ряді місць організовувались загони робітничої гвардії, що активно сприяли просуванню наших військ і забезпечували порядок».

Бойове просування частин Червоної Армії по території Західної України, як це буває на кожній війні, супроводжувалось певними людськими жертвами. За даними, що наводились на Позачерговій п'ятій сесії Верховної Ради СРСР, за визволення західноукраїнських

земель віддали життя 491 військово-вслужбовець, поранено 1359 бійців і офіцерів. За мужність і відвагу, виявлені під час визвольного походу в Західну Україну і Західну Білорусію, орденами і медалями СРСР було нагороджено 16 145 учасників бойових дій, 39 бійців, командирів і політпрацівників одержали високе звання Героя Радянського Союзу.

Героїчний похід Червоної Армії створив усі умови для визволення від соціального і національного гніту, радянизації влади, для об'єднання в єдиній Українській державі, соціалістичних перетворень. Водночас трудящі Західної України активно включалися в боротьбу за втілення віковичних прагнень ще до приходу визволителів. Населення брало штурмом тюрми і випускало на волю політичних в'язнів, які активно піднімали маси на боротьбу проти польської адміністрації. В багатьох населених пунктах утворювались ревкоми. Вони брали владу, організовували допомогу наступаючим військам Червоної Армії, боролися з контрреволюцією, встановлювали революційний порядок, організовували зустрічі визволителів.

«Ревком... — писав письменник-публіцист, активний діяч КПЗУ Степан Тудор. — Такий був перший організаційний рефлекс нашого міста на визволення.

Ревкоми постали як тимчасові органи місцевої влади у містечках і селах. Залишилися в народних мовленні і в той час, коли вирівнялась форма тимчасової влади в Сільських Комітетах і міських Тимчасових Управліннях...».

Ревкоми обиралися на зборах трудящих, кількісний склад їх був різний, в середньому 8—10 членів. Такі органи влади ще до приходу Червоної Армії було створено в Луцькому, Любомльському, Володимир-Волинському, Ковельському та інших повітах Волині. У вересневі дні виникли ревкоми і в переважній частині Станіславського воєводства. У перші ж дні наступу Червоної Армії почали активно діяти ревкоми в Золочеві, Бродях, Кам'янці-Бузькій, Бориславі, Дрогобичі та інших містах і селах Львівщини. Очолювали ці тимчасові органи місцевої влади в основному комуністи, які щойно вийшли з підпілля та повернулися з катівень і в'язниць. Зокрема, ревком у селі Заболоття на Волині очолив відомий письменник-революціонер О.Я. Гаврилюк. Повернувшись із концтабору «Береза Каргузька» до рідного села, він організував революційний комітет, залучив до нього членів місцевого партійно-комсомольського підпілля, очолив загін Червоної Гвардії. Про ці події Олександр Гаврилюк писав: «Організували ми відразу того ж дня ревком, билися з недобитками-панами, поки Червона Армія прийшла. Пізніше зустріли живих, справжніх більшовиків, за якими 20 років тужили».

Ревкоми міст і сіл Західної України проіснували на місяцях до приходу радянських військ, а потім були реорганізовані в Тимчасові Управління і Селянські Комітети. 29 вересня 1939 року газета «Вільна Україна» опублікувала звернення Командувача Українського фронту С. Тимошенка. «Нове життя треба організувати, — йшлося у ньому. — Політичною основою цього для громадян Західної України є створення в містах Тимчасових Управлінь, в повітах і селах Селянських Комітетів... Селянські Комітети дають Вам можливість організовуватись, піднятися політично, набути досвід і навички політичного керівництва, устроєння Вашого життя. Селянські Комітети — є ваша влада. Вона створюється самим народом на демократичних началах». Командувач фронту закликав: «Організуйте Селянські Комітети на місцях як органи Народної влади. Обирайте до них своїх кращих представників, вірних і відданих до кінця своєюм народу!».

Селянські Комітети, ліквідувавши поміщицьке та монастирське землеволодіння, приступили до організації нового життя на селі.

З жовтня 1939 року Військова Рада Українського фронту затвердила обласні Тимчасові Управління по Львівському, Станіславському, Тернопільському і Луцькому воєводствах у складі по чотири особи в кожному. Нові органи народної влади одержали всебічну допомогу. Уже 2 жовтня 1939 року для роботи в новостворюваних владних структурах ЦК КП(б) У направив 240 партійних працівників, ЦК ЛКСМУ — 142, політуправління РСЧА — 80 чоловік. До 5 жовтня для роботи в західному регіоні зі складу Українського фронту було демобілізовано тисячу комуністів та 500 комсомольців.

Спираючись на всебічну допо-

ПОЛІТИКА

могу ЦК КП(б) У, Уряду Радянської України, командування Українського фронту, тимчасові органи народної влади у досить стислі строки підготували і забезпечили необхідні політичні та організаційні умови для законодавчого вирішення основного завдання: встановлення державної влади, соціально-політичного ладу на західноукраїнських землях та об'єднання в єдиній Українській державі.

4 жовтня 1939 року на основі рішень численних мітингів і зборів, підтримуючи волю трудящих Західної України, Львівське Тимчасове Управління звернулось до Станіславського, Тернопільського та Луцького Тимчасових Управлінь з пропозицією скликати Українські Народні Збори і загальним, рівним, прямим і таємним голосуванням обрати до них своїх представників. «Нехай зберуться ці обранці народу в українському древньому місті Львові, — йшлося у відозві, — на Народні Збори Західної України:

щоб вирішити питання, яка повинна бути у нас влада;

щоб вирішити питання про приєднання до великого Радянського Союзу, про з'єднання земель українських, про злиття з єдинокровним братом — народом Радянської України в єдину вільну і квітучу Українську Радянську Соціалістичну Республіку;

щоб затвердити передачу селянам поміщицьких земель селянськими комітетами;

щоб вирішити питання про націоналізацію банків і великої промисловості».

Львівське Тимчасове Управління звернулося до Станіславського, Тернопільського та Луцького Тимчасових Управлінь з пропозицією «виділити своїх представників, щоб утворити комітет для організації виборів до Українських Народних Зборів».

Наступного дня, 5 жовтня, «Вільна Україна» публікує Постанову Військової Ради Українського фронту «Про затвердження Комітету по організації Народних Зборів Західної України», до якого ввійшли 15 представників Тимчасових Управлінь, Селянських Комітетів, від робітників, селян та трудової інтелігенції, а також М.С. Гречуха від Президії Верховної Ради УРСР та О.Є. Корнійчук від Верховної Ради УРСР.

6 жовтня 1939 року Військова Рада Українського фронту постановляє: «1. Встановити день виборів до Українських Народних Зборів — неділя 22 жовтня 1939 року. 2. Сликати Народні Збори Західної України в місті Львові 26 жовтня 1939 року». Того ж дня затверджується Положення про вибори до Українських Народних Зборів.

Детальний аналіз Положення про вибори свідчить про його суттєві переваги порівняно з тими виборчими правами, які надавала буржуазно-поміщицька Польща. Зокрема, тут право голосу мали громадяни віком від 24 років. Крім цього, відповідно до статті польської конституції встановлювалась «категорія осіб, позбавлених права обирати й бути обраними через неблагонадійність та відсутність у них достатніх моральних або розумових якостей». Тому, наприклад, у виборах до польського сейму в 1935 році брали участь лише 48,8 відсотка до кількості всього населення.

22 жовтня — день виборів до Народних Зборів — стало справжнім святом абсолютної більшості трудящих західноукраїнських земель. «Мені пощастило бути свідком і учасником тієї знаменної події, бачити, як в обстановці величезного політичного піднесення 22 жовтня 1939 року, вперше в історії, трудящі, висловлюючи свою волю, обрали 1484 депутатів», — згадував через 50 років ті часи депутат Українських Народних Зборів, академік НАНУ П.Т. Тронько, який і нині, на щастя, в строю.

За повідомленням Комітету з організації виборів до Народних Зборів, з висунутих 1495 кандидатів у депутати обрано 1484. Тільки 11 кандидатів (8 по Волині і 3 по Львівщині) одержали менше половини всіх поданих по округі голосів і відповідно до статті 45 Положення «Про вибори до Українських Народних Зборів» не були обрані. В цих округах призначалися нові вибори.

За даними виборчих округ у голосуванні взяли участь понад чотири мільйони людей, 92,8 відсотка від загальної кількості виборців. За кандидатів до Народних Зборів віддали свої голоси 90,9 відсотка до числа тих, хто голосував.

Народні Збори розпочали свою роботу 26 жовтня 1939 року о 3-й годині дня у Львові у приміщенні Великого міського театру (тепер Львівський національний академіч-

ний театр опери і балету імені Івана Франка).

«Історичний день» — так називалась передовиця «Вільної України». «26 жовтня у вінках всенародної радості встає над землями Західної України цей щасливий день, — йшлося у ній. — Багато негаснучих сторінок, багато незабутих дат записано в книгах історії боротьби трудящих за свою волю, за свою національну незалежність. І в цій хвилюючій літописі золотом горітиме дата — 26 жовтня 1939 року».

Тут же мовиться про перші дні звільненого з-під ярма важкого рабства краю: «40 днів над поруганою і плондрованою ще недавно землею світить сонце нового життя. Звільнений народ уже відчув наसолоду життя без поміщиків, капіталістів, без польської шляхти. Тисячі безробітних вже одержали роботу, якої жадали роками і десятиріччями. Діти українців почали вчитись у школах своєю рідною мовою. Селянин одержав землю про яку він роками мріяв і марив у снах».

Збори відкрив найстаріший депутат — 71-річний професор Львівського університету К.И. Студинський. 27 жовтня депутати однострійно проголосують встановлення Радянської влади на всій території Західної України (довідів з цього питання зробив професор медицини М.І. Панчишин, в обговоренні взяли участь 16 депутатів).

Того ж дня, заслухавши й обговоривши (в дебатах виступили 14 депутатів) доповідь професора К.И. Студинського «Про входження Західної України до складу УРСР», висловлюючи непохитну волю та прагнення народу Західної України, ухвалили: «Простити Верховну Радю Союзу РСР прийняти Західну Україну до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік, включити Західну Україну до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки і тим злучити український народ в єдиній державі, покласти край віковому роз'єднанню українського народу».

Третього дня роботи, 28 жовтня, Народні Збори вирішили питання конфіскації поміщицьких земель (довідів зробив депутат із села Синевидне Нижче Станіславської області Ю.М. Шкалубина, в дебатах, за нашими підрахунками, взяла участь 12 депутатів) та націоналізації банків і великої промисловості (довідодач — робітник залізничних майстерень міста Львова В.Г. Садовий, виступили 4 депутати).

Народні Збори завершили свою роботу 28 жовтня одноголосним обранням Повноважної Комісії в складі 66 осіб для доповіді урядам СРСР і УРСР про рішення Українських Народних Зборів. До складу комісії ввійшли: А.Г. Гоголь, Г.В. Гавришук, У.В. Єфимчук-Дячук, М.О. Перепелиця, І.Ю. Кравчук, В.Г. Садовий, М.С. Кіх, М.І. Лозанський, В.І. Забавко, К.А. Стойко, М.И. Олексюк та ін. Серед членів Повноважної Комісії — 23 колишні політичні в'язні, і за ними 125 років тюрми.

Історичні рішення Народних Зборів, які мали конституційне значення, відбивали споконвічні мрії і прагнення широких трудящих мас, розв'язали основні питання суспільного і державного будівництва Західної України. І. Сивохиш, комуніст з 1926 року, колишній секретар Дрогобицького, Тернопільського окружних та Львівського підміського комітетів КПЗУ, депутат Народних Зборів Західної України писав: «Я також був серед тих, кого робітники й селяни обрали своїми повноважними представниками. То були хвилюючі, незабутні дні. Дні справжнього щастя. Як і всі, тоді тоді засідав в оперному театрі, я за велінням розуму й серця проголосував за декларацію, в якій говорилося: «Виявляючи одностайну волю звільненого народу Західної України, йдучи за прикладом народів Радянського Союзу, Народні Збори проголосують встановлення Радянської влади по всій Західній Україні...».

Питання про прийняття Західної України до складу Радянського Союзу і возз'єднання її з Радянською Україною, відповідно до статті 14 Конституції СРСР, остаточно могла вирішити Верховна Рада СРСР. З цією метою 31 жовтня 1939 року була скликана її Позачергова п'ята сесія. Щоб передати волю західноукраїнських трудящих, у Москву на сесію прибула Повноважна Комісія Українських Народних Зборів. Там її 31 жовтня зустрічали понад вісім тисяч трудящих столиці.

Адам МАРТИНЮК,
перший заступник голови фракції
комуністів у Верховній Раді
України, кандидат історичних наук.

ЗАКІНЧЕННЯ
У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ

У пункті пропуску Сокиряни—Окниця на україно–молдовському кордоні відбулося передання естафети пам'яті «Слава визволителям України», повідомляє наш власкор *Сергій СУЛИМА*.

Першість економічного суперництва в нижній частині Дунаю повертається до України, підтвердив директор ДП «Дельта–Лоцман» Олександр Голодницький (*Укрінформ*)

ВІСТІ З КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Лікувати хворих на діабет якісно

Лікарі-ендокринологи західних та столичної областей України упродовж трьох днів на регіональній науково-практичній конференції в Кам'янці-Подільському обговорювали пріоритети реалізації на сучасному етапі Державної цільової програми «Цукровий діабет». З програмною доповіддю виступив Микола Тронько, член-кореспондент НАН та АМН України, директор Інституту ендокринології та обміну речовин імені Комісаренка. Учасники форуму вважають найбільш важливими питання якості препаратів для лікування хворих із ендокринною патологією, своєчасне та стабільне забезпечення цієї категорії населення відповідними медикаментами, запровадження реєстру хворих на цукровий діабет, а також ведення постійного моніторингу якості їх лікування.

Малозабезпечених хворих не залишать напризволяще

Ще 121 тисячу гривень додатково виділили у Кам'янці-Подільському на фінансування безкоштовних рецептів для пільгових категорій населення, повідомив міський голова Анатолій Нестерук. З початку цього року 600 тисяч гривень на такі витрати вже було спрямовано. Таких коштів в інших містах для пільговиків не виділяють, посилаючись на те, що забезпечення згаданих статей — справа державна. Місцева влада в цьому плані лише має делеговані повноваження, не підкріплені коштами. Тому вона може й не опікуватися проблемою. Але якщо не робити цього, каже Нестерук, виникатиме соціальне напруження. Ліки за час кризи істотно подорожчали, і багато хворих можуть опинитися в безвиході. «Залишити людей напризволяще не маємо права», — підкреслює міський голова.

Санслужба контролює виробництво

У Кам'янці-Подільському районі кардинально посилили контроль за закупівлею продуктів для дитсадків і шкіл та приготування їжі в дошкільних і загальноосвітніх закладах, щоб не допустити повторення джанкойського спалаху інфекції. Особлива увага — якості молочних продуктів. Санітарна служба здійснює часті неочікувані обстеження на виробництвах, що забезпечують школярів та дошкільнят. Головний санітарний лікар району Олег Керничний після перевірок запевнив, що за якість твердих сирів хвилюватися не доводиться. Підприємство-постачальник «Деметра», яким керує відомий у краї підприємець Анатолій Зелениця, впровадило європейські стандарти виробництва, згідно з якими руки працівників навіть не торкаються продукції. Районна санітарна служба працює в тісному контакті з міською, оскільки молоко та кефір школярам довозить міське підприємство і перевіряти його повинні міські санітарі.

Головною ж особою, на яку влада покладає відповідальність за безпечне харчування в школах та садках, є сільський голова. Адже ці заклади на балансі сільрад.

Віра ШПИЛЬОВА.

Порядок призначення посадовців треба міняти

Призначення керівників Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України Президентом України за поданням Верховної Ради визнано неконституційними.

Про це йдеться в оприлюдненому вчора рішенні Конституційного Суду України.

Раніше 52 народні депутати оскаржили положення Закону «Про телебачення і радіомовлення», якими встановлювалось, що керівники НТКУ та НРКУ призначаються і звільняються з посад Президентом за поданням Верховної Ради; кандидатури на посади керівників визначають і вносять до Верховної Ради громадські ради НТКУ та НРКУ; пропозиції про звільнення з посад керівників з відповідним обґрунту-

ванням готують і вносять до Верховної Ради громадські ради НТКУ та НРКУ.

У своєму рішенні Конституційний Суд зазначив, що в Конституції України закріплено виключний перелік посадовців, у призначенні та звільненні яких безпосередньо беруть участь Президент та Верховна Рада, що свідчить про неможливість розширення на законодавчому рівні цього переліку.

За рішенням КС, участь глави держави та органу законодавчої влади у процедурі призначення на посади та звільнення з посад керівників НТКУ та НРКУ Конституцією не передбачено.

Виходячи з цього, суд визнав такими, що не відповідають Конституції, оскаржувані положення закону про телебачення і радіомовлення.

Також КС рекомендував Верховній Раді України законодавчо врегулювати питання про порядок формування персонального складу громадських рад НТКУ та НРКУ.

Всеукраїнський тур «З Україною в серці!» стартував з майдану Незалежності

12 вересня українські зірки в першому концерті великого туру «З Україною в серці» зібралися на майдані Незалежності в Києві. Руслана, Олександр Пономарьов, Ані Лорак, Потап і Настя Каменських, Тіна Кароль, Наталя Могилевська, Ірина Білик, групи «ТІК», «ТНМК», «Друга Ріка», Mad Heads XL згуртувалися з метою проведення великих концертів у різних містах України, зустрічей із молоддю заради єднання покоління, заради повернення людям відчуття впевненості, заради щасливої перспективи нашої країни. Об'єднавчим мотивом для вітчизняних зірок стала публічна підтримка дій Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко.

На запрошення артистів відгукнулася Юлія Тимошенко, яка відвідала акцію й виступила на Майдані перед 55-тисячною аудиторією. Після 2004 року це рекордний показник відвідування для такого роду заходів. Зі сцени Майдану Прем'єр-міністр заявила, що вірить у другий шанс перемоги демократії в Україні: «Ми любимо Майдан, ми віримо у нього, і сьогодні прокидаються наші серця. Я переконана, що ніякі розчарування, ніякі зневіри не оселяться в наших серцях, і якщо з першої спроби у нас не вийшло, то вийде з другої, адже спортсменам дається три спроби, а в нас все буде з другої, тому не можна дати загинути або зменшитися тим мріям, тим надіям і тому потужному імпульсу, який пішов з цього Майдану декілька років тому». Юлія Тимошенко переконана, що сьогодні Україна чекає на команду, яка може відновити надії, мрії та сподівання людей на кращі перетворення. «І саме для цього ми з вами сьогодні тут «З Україною в серці!»», — наголосила Прем'єр-міністр.

Найвідоміші українські музиканти спробують очі в очі, серце до серця переконати людей: «Ми можемо зробити цю країну щасливою, головне — бути небай-

дужими, підтримувати одне одного, підбадьорювати тих, хто хоче змін на краще і працює заради цього».

«Люди справді бачать в мені не тільки улюбленого артиста, а й людину, яка висловлює свою думку і не боїться бути щирою. Саме тому я готовий захищати свій вибір, саме тому я хочу про нього

ся за майбутнє для нашої країни. Повірте мені, я добре знаю людей, які хочуть стати президентами. Саме тому я з Юлею» — каже Руслана.

«Я впевнений, що в найближчому майбутньому освічена молодь буде формувати еліту України. Сьогодні Юлія Тимошенко, як Прем'єр-міністр, заклала фундамент для якісної освіти молоді, і це дуже важливий крок для нашої країни. Я підтримую пані Юлю як батько, який бажає своїй дитині лише добра. Вважаю, що нині саме той шанс зробити життя кращим. Сподіваюсь, що через два роки, коли моя донька почне формувати запитання, в неї не буде приводу питати: тату, чому ми так погано живемо?» — розмірковує соліст гурту «ТІК» Віктор Бронюк.

Далі учасники туру вирушають по великих і малих містах з тим, щоб співати і спілкуватися. Вони хочуть виявити свою громадянську позицію, усвідомлюючи важливість цього історичного моменту для майбутнього України, коли, справді, не час сидіти і мовчати.

Під час туру заплановано виступи його учасників із концертними програмами, зустрічі з представниками преси, ефіри на регіональних та загальноукраїнських телеканалах і радіостанціях. І головне — можливість зустрітися і спілкуватися з простими людьми, які мали небагато свят цього року, проте завжди чекають на яскраві та відкриті події у своїх містах: від Харкова і Одеси, Донецька і Ужгорода, Львова і Чернігова — до невеличких і навіть зовсім маленьких містечок.

«З Україною в серці, з любов'ю до України!» — це заклик до активної позиції.

«Вже точно зрозуміло, що є люди, які люблять не Україну, не нашу Батьківщину, а себе в ній. І вони думають, що в них усе буде добре за будь-якої влади, особливо якщо цією владою будуть вони, — зауважує Валерій Харчишин з гурту «Друга Ріка». — Прийшов час, щоб змінити людей, які на словах великі патріоти, а на ділі не спроможні зробити нічого вартого для своєї Вітчизни. Ім на зміну має прийти політична команда на чолі з лідером, яка живе з Україною в серці».

Ініціатором Всеукраїнського туру «З Україною в серці!» є Всеукраїнський Благодійний Таврійський Фонд.

Фото надано організаторами туру.

Орли в польоті

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Майже чотири роки стежу за судовими перипетіями в Личаківському суді Львова. Там по другому колу розглядається позов пані Гамурарь до пані Ревули, приватного нотаріуса Сенів та ДПІ про визнання заповіту недійсним. За ним Ревула успадкувала квартиру. Рішенням суду від 4.05.2005-го заповіт, як і свідоцтво про право на спадщину, визнані недійсними. Апеляційний суд скасував його, Верховний Суд, у свою чергу, скасував вердикти районного і Апеляційного. Я бував на засіданнях, спілкувався зі сторонами процесу, в якому, до речі, бере участь прокурор. Враження? Про це — в подальших дослідженнях. А згадав про цю банальну загалом квартирну «епопею», щоб зауважити: слуги сліпої Феміди нерідко по-різному дивляться і трактують одні й ті самі закони. І рішення відповідні приймають. А хто в «стрілочниках»?

Мал. Вадима ШЕВЧЕНКА.

III. Ноу-хау слуг Феміди

Серед жертв суддівських помилок знаю чимало журналістів. Довелося писати про Анатолія Єременка (Донецьк), Ярослава Ткачівського (Івано-Франківськ), Віктора Лук'янова (Харків), Володимира Лутьєва (Євпаторія), колег з Миколаївщини, Херсонщини... Усі вони, за окремим винятком, довели свою правоту. Показову ж перемогу, вважаю, отримала харківська журналістка Наталія Шеховцова. Перемога та — над пихатістю, самодурством і непрофесіоналізмом суддів...

Чи можна захистити честь, якої катма?

...Спочатку Наталія програла спір В. Плетньову, судді Київського райсуду. Тому Плетньову, який виправдав організатора злочинної групи, що жорстоко знущалась над директорами інституту та заводу, підприємцями, заступником начальника митниці. Тому Плетньову, який претендує на місце в чорній книзі юриспруденції: він під час слухання справи заборонив представникові потерпілих Миколі Самардакову ставити запитання обвинуваченим. Потім виставив адвоката із зали засідань. Далі — більше: ініціював проти нього порушення адміністративної справи... Самардаков не з лякливих, він відстоював своє чесне ім'я за всіма пунктами, як кажуть, примусивши Плетньова рахуватись з адвокатом. Про це написала Шеховцова в статті «Судья Плетнев... разбушвался» (газета «Время»).

Слуга Феміди сприйняв критику як ляпас. До того ж згадав, певне, «образу» від Самардакова, про що гуділа вся область. Так народився позов до Наталії Іванівни про захист честі, гідності, ділової репутації та відшкодування моральної шкоди. Справу розглядав Фрунзенський райсуд (головуючий С. Івашенко), який погодився з колегою і захистив його від сміливої та чесної журналістки. Рішенням зобов'язано вибачитись перед слугою (і де така норма прописана, панове судді?) та сплатити 20 тисяч гривень. Редакція теж мала визнати свою вину і викласти об'єктивному п'ять тисяч.

Фото автора.

В апеляції авторка статті написала про низку порушень: суд проігнорував фактично всі її прохання, у тому числі — про виклик позивача (!), проведення філологічної експертизи (!), використання диктофона. Оце незалежність, я вам скажу! Оце неупередженість і об'єктивність! Апеляційний суд (головуюча Коваленко, судді Овсянникова, Тришкова) залишив рішення районного в силі, зменшивши тільки суми відшкодування. Верховний Суд помилки колег докорінно виправив: рішення обох судів скасував і постановив нове про відмову Плетньову в задоволенні позову. А напередодні цієї журналіст-

Сам сказав

У тому, що діється сьогодні в нашій сфері... винні й судді. Така ось гірка правда. Багато рішень можна вносити в чорну книгу світової юриспруденції. Це жах. (Із книги Віктора КОНОНЕНКА, судді Верховного Суду СРСР і ВСУ у відставці, «Особое мнение. Записки судьи»).

тської перемоги Апеляційний суд Харківщини скасував вирок райсуду (Плетньов) відносно згаданої організованої групи розбійників і направив справу прокурору на додаткове розслідування. Чи уникне тепер організатор кривавих нападів відповідальності — питання. Доречно сказати, що після винесення райсудом (Івашенко)

«справедливого» і «гуманного» рішення, сесія облради звернулася в інстанції із заявою про переслідування журналістки Шеховцової. Депутатів згодом підтримала комісія облдержадміністрації, яка ініціювала прокурорську перевірку «наличия признаков вынесения заведомо неправосудного решения судьей Ивашенко».

На жаль, я не знаю іншого прикладу такої одностайної підтримки акул пера і такого відвертого однозначного ставлення до конкретних суддів. Лише після вердикту Верховного Суду у харків'ян, гадаю, повернулися довіра і повага до третьої влади.

А як просто, виявляється, звести нанівещь нелегку працю вершителів судеб... Що ж Плетньов, питає? Працюють. Очевидно, совість його не мучить. Інакше не знушався б над журналісткою і Законом. А він, зокрема, передбачає, що в разі скасування судового рішення суму моральної шкоди тощо позивач має повернути відповідачеві.

І Шеховцова, і редакція газети «Время» миттю підкорились вимогам виконавчої служби і ще в березні 2008-го перерахували зазначені апеляційним судом кошти на рахунок Плетньова.

Треба відзначити оперативність виконавців. Свого часу я писав про Ніну Міщенко, харків'янку, яку прокуратура кілька років незакон-

но переслідувала. Так ось, Київський райсуд присудив жертві свавілля, проти якої було порушено три кримінальні справи, моральну компенсацію. Втрачена робота, психологічне виснаження, матеріальні нестатки, підірване здоров'я — це Феміда компенсувала аж 18 тисячами гривень. А за критику судді (як ви переконалися, цілком справедливо і толерантно) присудила 20 тисяч.

Про яку неупередженість, справедливості, об'єктивності і здорового глузда можна говорити? Висока «моральність» окремих слуг шонайменше наводить на роздуми: хто-хто в храмі Феміди безстроково живе?

Плетньов, виявляється, досі не повернув незаконно отриману компенсацію. Дійшло (це тільки подумати!) до суду, який 11.12.2008 р. виніс ухвалу на користь журналістки і редакції. Слуга оскаржив її...

Двуликий Янус

Миколка готувався до екзаменів, коли йому зателефонували. Голосом, схожим на батьків, сказали, що на балконі лежить іграшка, мовляв, візьми керно, молоток і розбери її. П'ятнадцятирічний хлопець любив техніку, майстрував гарні речі. Узав керно і молоток... Вибух 30.05.1995-го чули далеко від будинку. Слідство стверджує, що школяр підірвався на міні, яку батько приніс для ...риболовлі.

Віктор Над'ярний впевнений, що вибуховий пристрій спустили

«Хто неправильно застібнув першого гудзика, той уже не застібнеться як треба».

Іоанн ГЕТЕ.

на його балкон з верхнього поверху, щоб звинуватити його і посадити за ґрати.

— Я був кісткою в горлі керівництва аеропорту, яке розбазарювало майно, крало бензин, пригодовуючи міліцейське і прокурорське начальство, — згадує Віктор Михайлович. — Двічі мене звільняли з роботи, двічі поновлювали після втручання Москви.

Над'ярний називає замовників, організаторів і виконавців, які й здали фігурантів під магнітофонний запис.

Як велось слідство, автор розповідає у кількох публікаціях. Достатньо нагадати, що воно і досі посиляється на первинний висновок харківських експертів, які зазначили, що міна була саморобною. Київські ж спеціалісти, провівши комплексну експертизу, висловили протилежну точну зору: куски пластмаси, взяті на місці трагедії, є осколками вибухового пристрою, виготовленого промисловим способом.

Є різниця, чи не так? Слідчим би перевірити адреси від Над'ярного і вийти на слід торговців зброєю і замовників, притягнути до відповідальності вказаних шерлоком холмсом поневолі організаторів і замовників, професійно поставитись до показань свідків... Тоді б справа, безперечно, з'явилась у суді.

У ньому ж досі розглядалися скарги Віктора та його дружини Ганни на постанови про закриття кримінальної справи.

На засіданні колеги Апеляційного суду (на знімку), який розглядав останню апеляцію потерпілих, мені здалося, що слуги Феміди відверто сумували. Гадаю, присутні в залі теж відрізняли безпристрасність від байдужості. Ознаків її не описувати, оскільки відеозапису немає...

Торік 31 жовтня слідчий Сумської облпрокуратури В. Ковтун закрив кримінальну справу за фактом смерті неповнолітнього «у зв'язку з відсутністю події злочину». Зарічний суд (суддя В. Бойко) 27.07.09 р. (дев'ять місяців — нормальний термін для пологів, але розумним строком розгляду скарги його назвати важко) відмовив у задоволенні скарги Віктора і Ганни «за необґрунтованістю».

Виходить, Над'ярний з дружиною навели тінь, коли скаржились на те, що слідчий поверхово розслідував справу (не встановив обставини, за яких міна потрапила на балкон квартири; не оцінив свідчення П., Н., Д., Ш., які добровільно розповідали на диктофон про події до 30.05.95 і після; не усунув розбіжності у висновках харківських і столичних експертів; не дав оцінки показанням працівників міліції, зокрема, старшини А., з квартири якого, імовірно, була спущена міна) тощо.

Суд (В. Бойко) встановив, що

НАША ДОВІДКА

Розслідування за фактом смерті юнака 14 років вели слідоці п'ятьох областей. Справу закривали 12 разів. За даними Над'ярного, за час слідства померли за задоволених обставин 15 свідків. Не допитані жодного разу до десяти громадян, які мали відношення до загибелі Миколи. Десятеро, навпаки, «допомогли» слідчим, фігуруючи у протоколах тощо, але не маючи жодного відношення до справи.

смерть школяра настала «внаслідок вибуху нестановленого пристрою» (? — Авт.). Матеріали справи свідчать про те, що в рамках розслідування були проведені всі можливі та необхідні слідчі дії, а також оперативно-розшукові заходи, спрямовані на перевірку доводів потерпілих. Зазначені у численних скаргах і заявах ФАКТИ (? — Авт.) не знайшли свого підтвердження та повністю спростовані, вважає Зарічний суд.

Апеляційний (головуючий Луговий, судді Ященко і Крамаренко) погодився із вердиктом районно-

го. Останнє слово — за Верховним Судом, який, вірнись, визначить, хто правий. Та знати мій запитання до судді Бойка він не зможе.

Переді мною постанова Зарічного суду м. Суми від 23.09.2005-го. Головуючий суддя — той самий В. Бойко. Професіоналізм його не викликає сумнівів: справа розглянута через два (а не дев'ять) місяців після отримання скарги потерпілих. Вердикт написано на чотирьох, а не кушх двох (рішення від 27.07.09) аркушах. Доводи суду зрозумілі, чіткі, аргументовані, з посиленнями на букву закону. Суд (В. Бойко) констатує, що слідчий облпрокуратури (цього разу Гумений), закриваючи справу, порушив вимоги статей Кримінально-процесуального кодексу (КПК) щодо необхідності вжиття всіх заходів для всебічного, повного і об'єктивного дослідження обставин справи, а також обов'язковості вказівок прокурора.

Сам сказав

«Скажіть, скільки й як покарали останнім часом неправедних суддів... за незаконне засудження? Поодинокі випадки...».

Віктор КОНОНЕНКО.

Третя влада встановила, що протягом 1995—2005 років прокуратурою Сумщини, Генпрокуратурою та судом вісім (!) разів скасовувались незаконні постанови слідчих про закриття справи через вищезазначені порушення КПК. Зокрема, всі слідчі днем порушення кримінальної справи називають 2.06.1995, фактично вона порушена аж на 34-й день після смерті неповнолітнього. Суд вважає, читаємо в постанові, що належить дати правову оцінку показанням багатьох сумчан, які їх змінювали «під тиском окремих працівників міліції та прокуратури». Додатково не опитали потерпілих, зазначає суд (В. Бойко), а низка осіб взагалі не дали свідчення... Орган досудового слідства не усунув протиріччя між результатами балістичних експертиз. Незрозуміло, чому слідчий надає перевагу висновкам харків'ян. Сумнівним є і впевненість слідства в неможливості підкидання вибухівки в квартиру Над'ярних.

Судячи з їхньої останньої скарги, недоліки, вказані Зарічним судом у 2005-му, усунені не були. Але той же суд під тим же головуванням виніс 27.07.09 постанову, якою підтвердив: дії слідчих законні, претензії потерпілих безпідставні.

Як же так? Що сталося із Фемідою? «Прозріла» під чийось впливом? І чому Апеляційний суд не дав оцінку двом протилежним за суттю постановам, винесеним одним суддею за аналогічними скаргами?

...3 дня загибелі Миколи Над'ярного на його батьків влаштовуються напади, їх всіляко компрометують. Як же: Віктор не давав життя розкрадачам майна у великих розмірах, а тепер із дружиною активно протистойть правоохоронцям, не залишає в спокої Феміду. Не зайве нагадати про вибуховий пристрій під днищем «Волги» Над'ярного; про полювання на нього з вертольота, про переслідування, стеснення, провокації...

У липні 2005-го, зокрема, сусід І. Думчиков нацькував на Віктора кавказьку вівчарку і побив його палицею. Дісталось і дружині Ганні Іванівні. У порушенні кримінальної справи щодо давнього неприятеля Думчикова (у справі за фактом загибелі Миколи так і не опитаного) слідство відмовило за абсурдним мотивом: тілесні ушкодження подружжя отримало... від собаки. Воно звернулося до Сумського райсуду, який відмовив у задоволенні позову.

Колегія Апеляційного суду Сумщини під головуванням В. Рибалки рішення райсуду скасувала і вирішила справу на користь потерпілих, присудивши їм моральну компенсацію.

На цій мажорній ноті й завершу чергове дослідження.

Іван ІЛІЯШ.

Висока «моральність» окремих слуг шонайменше наводить на роздуми: хто-хто в храмі Феміди безстроково живе?

«У великій системі комунального господарства ЖЕКи є першою ланкою, на яку припадає найбільше роботи. Але водночас вони найгостріше відчувають недостатність фінансування. Збільшення тарифів веде лише до нових боргів. Бюджетні дотації нині нереальні. Значить, треба думати про докорінну реконструкцію всієї системи», — каже начальник хмельницької ЖЕК-7 Олександр ГАВРИЛЮК

РЕАЛІЇ

На Прикарпатті скорочується видобуток нафти і газу

Нафтогазопромисловий комплекс Прикарпаття протягом останніх років працює нестабільно. Про це повідомило головне управління статистики в Івано-Франківській області. За його даними, у 2008 році обсяги продукції з добування паливно-енергетичних корисних копалин у регіоні порівняно з попереднім роком зменшилися на 14 відсотків, зокрема видобуток нафти скоротився на 10%, газу нафтового попутного — на 9%, газу природного — на 0,5%.

Цього року справи ще більше погіршилися. За вісім місяців видобуто 118,3 млн. м³ газу нафтового попутного та 91,4 млн. м³ газу природного, що на 10,5% та на 9% відповідно менше, ніж торік. Майже на рівні аналогічного періоду минулого року видобуто нафти сирови. Також внаслідок неритмічної роботи ВАТ «Нафтохімік Прикарпаття» з 2006 року йде скорочення обсягів переробки нафти та виробництва продуктів нафтоперероблення.

Нагадаємо, що потенціал нафтогазового комплексу Прикарпаття становлять нафтогазовидобувні управління «Долинанафтогаз» та «Надвір'янафтогаз», ВАТ «Нафтохімік Прикарпаття», Долинський газопереробний завод, частка яких в обсязі реалізованої продукції комплексу становить понад 90%.

На Івано-Франківщині створена потужна галузева інфраструктура, яка включає розвідувальні та видобувні підприємства, транспортні і переробні потужності, науково-дослідні організації. Розвиток нафтогазопромислового комплексу відбувається шляхом будівництва нових свердловин, у тому числі надглибоких, нагорування потужностей переробних підприємств, нафто- і газоміст. Минулого року введено в дію чотири нафтові, а в цьому — одну нафтову та дві газові свердловини. Частка Івано-Франківщини в загальнодержавному видобутку нафти становить понад 13%, газу нафтового попутного — 21%, газу природного — близько 2%.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ТЕНДЕНЦІЇ

У місті над Південним Бугом зафіксовано динаміку скорочення будівництва нових торговельних площ. Натомість зросло спорудження виробничих об'єктів

Вінниця

Бум спорудження великих торговельних центрів припав на останні п'ять років. Протягом цього часу низка закладів торгівлі виросла насамперед на об'єктах збанкрутілих підприємств. Торгувати почали, зокрема, у колишніх цехах заводу «Термінал». Підприємцям дісталася також частина площі потужного у минулому заводу «Маяк». На всю торгують нині на місці колишнього електротехнічного заводу, де відкрили ринок. У корпусах колишнього підприємства «Хімпром» також вирує торгівля. Саме з цього приводу городяни дотепер продовжують висловлювати невдоволення. Мовляв, хіба можна корпуси заводів і фабрик віддавати під торгівлю?

Знайшлися земельні ділянки на території обласного центру й для зведення нових сучасних закладів торгівлі. Кожен з них вражає своїм розкішним дизайном, оздобленням. Такі торговельні центри нині прикрашають вулиці Козицького, Пирогова, 600-річчя Вінниці, Келецьку, проспект Юності. На Немирівському шосе виріс великий торговельний комплекс «Грош», на Барському шосе — «Фуршет». А на виїзді з Вінниці поруч із Хмельницьким шосе здалеку видно торговельні площі комплексу, що належить мережі магазинів «Метро». Ті, хто був за кордоном, кажуть, що вони нічим не поступаються тамтешнім закладам торгівлі. Ще в минулому році магазини виростили, як гриби після дощу, і раптом...

За підсумками першого пів-

ІНФОРМАЦІЯ ДО РОЗДУМІВ

На Вінниччині один з найвищих у державі показик придбання товарів вітчизняного виробництва: промислових — 75,4 відсотка, продовольчих — 89,9 відсотка.

річчя ц. р., як свідчать аналітичні дані міського управління економіки, у місті суттєво скоротили обсяги будівництва нових закладів торгівлі. Фахівці дають просте і зрозуміле пояснення такому факту. По-перше, для 400-тисячного міста вже цілком достатньо того, що збудовано. По-друге, на будівництві загально негативно позначилася криза. По-третє,

чимало нових об'єктів у незавершеному стані, їх власники чекають кращих часів, щоб, зрештою, закінчити роботи.

Незважаючи на це, товарообіг усе одно зріс майже на два відсотки. Однак у порівняльних цінах товарів реалізували менше. Протягом першої половини 2009 року в області продано товарів на загальну суму 5,7 мільярда гривень.

— Вінничани стали менше купувати не тільки побутової техніки, автомобілів, будівельних матеріалів, а й харчових продуктів, — каже начальник обласного управління економіки Андрій Гижко. — Питома вага продовольчих товарів у загальному товарообігу становить 35 відсотків. Тому найменше скорочення їх споживання одразу позначається на загальному результаті. Що особливо прикро, потерпають від цього найперше власні товаровиробники. Чому? Бо в нас один з найвищих показників споживання продукції вітчизняного виробництва.

Хоч і поволі, але відновлюють виробництво

Якщо будівництво торговельних

об'єктів у регіоні скоротили, то число нових виробничих споруд, навпаки, зросло. Динаміка їх будівництва і введення в експлуатацію характеризуються такими цифрами: якщо протягом усього 2008 року збудували 27,2 тисячі квадратних метрів виробничих об'єктів, то тільки у першому півріччі ц. р. їх кількість обраховується цифрою 16,3 тисячі квадратних метрів. Протягом названого періоду у Вінниці «виросли» два цехи кондитерської фабрики, елеватор для зберігання насіння олійних культур олійно-жирового комбінату, з'явилися нові при-

міщення на підприємстві «АВІС». Ще більше розширило свої виробничі площі спільне українсько-польське підприємство «Барлінек», основна продукція якого — паркетна дошка. Цех з виробництва гофрованої тари збудовано на підприємстві «Торгтехніка».

Відновити ту кількість заводів і фабрик, яку місто мало на початку здобуття державою незалежності, нереально, наголошують фахівці. До того ж, організатори сучасного виробництва уникають колишньої гігантманії, уточнюють вони. Але це не зовсім так. Наприклад, згадане СП «Барлінек» розташоване приблизно на такій само площі, як колишні велетні індустрії — радіоламповий завод, завод «Термінал», деякі інші вінницькі підприємства. «Суть не в тому, яким за обсягами є одне чи друге підприємство, — продовжує Андрій Гижко. — Головне в іншому — збуті продукції. Якщо на неї є попит, можна розширювати виробництво доти, доки є можливість. Хоча й тут є певна доля ризику. Якщо з певних причин зникне попит, як тоді утримати велике підприємство?»

Згідно з програмою створення техноло-

НАША ДОВІДКА

26 тисяч квадратних метрів нових торговельних площ здано в експлуатацію у Вінниці протягом першої половини 2009 року. За підсумками 2008-го ввели в дію 103 тисячі квадратних метрів.

гічних поясів, прийнятою в області, будівництво нових заводів і фабрик надалі зосереджуватимуть не в обласному центрі, а в районах області. Таким чином планують убити двох зайців. Використають робочу силу (в райцентрах, а також селах немало безробітних). Повернуться додому ті, хто в пошуках роботи приїздить до обласного центру чи шукає її в столиці, інших великих містах. По-друге, місцеві бюджети отримають додаткові кошти, які відраховуватимуть такі виробництва. Зрештою, це буде поштовхом до відродження життя малих райцентрів, створення у них відповідної інфраструктури.

Подібні плани втілюються не за день і не за рік. Тим часом

заробляти на хліб людина повинна щодня. Тому не дивно, що переважна більшість тих, хто створює малі приватні підприємства, беруться за справу, яка дає можливість отримувати «живі» гроші, не замислюючись над організацією випуску однієї або другої продукції. 97 відсотків підприємств малого бізнесу є так чи інакше підприємствами торгівлі. Нічого дивуватися, що економіка області на третину складається саме з підприємств і закладів торгівлі.

Віктор СКРИПНИК.

Фото автора.

* СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

* СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

* СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

* СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Що дасть угода з урядом?

Укладення угоди про співробітництво між Кабінетом Міністрів і Луганською областю, підготовка якої вийшла на стадію заключних погоджень із міністерствами й відомствами, має як прибічників, так і противників.

Останні вважають, що напередодні виборів така форма роботи — звичайна формальність, за якою стоять чергові обіцянки й запевняння. Прибічники ж переконують, що угоди уряду з регіонами країни — цілком цивілізована форма співробітництва, що, насамперед, допомагає державі мати реальний бюджет для вирішення проблем і розвитку територій. Наприклад, при скла-

Луганськ

данні угоди Луганська облдержадміністрація визначила три пріоритетні напрями. Насамперед, ідеться про вдосконалення територіальної інфраструктури й подолання депресивності територій міст і районів області, що постраждали від закриття вугільних підприємств. Не менш важливими для області є реформування ЖКГ, реконструкція й розвиток інженерної інфраструк-

тури, а далі — реалізація демографічних і культурних програм.

Для розв'язання цих завдань Луганщині необхідне фінансування в обсязі 16 млрд. грн. Якщо угоду з урядом буде підписано, підкріплену чіткими й обґрунтованими розрахунками суми закладуть у державному бюджеті на 2010—2015 рр. На думку начальника головного управління економіки Луганської облдержадміністрації Ігоря Агібалова, підписання цієї угоди дасть змогу закріпити послідовність політики фінансування області. При цьому дії облдержадміністрації спрямовані на те, щоб фінансування виконання пунктів угоди увійшло в проект державного бюджету України на 2010 рік.

Як відомо, Луганська область серйозно постраждала від рес-

труктуризації вуглевидобувної галузі. Майже одночасно закрито більш як сорок підприємств, і люди залишилися без роботи й засобів до існування. Уряд у минулі роки приймав багато програм, які передбачали ліквідацію наслідків закриття шахт. Йшлося не тільки про створення робочих місць для гірників, але й про боротьбу з підтопленням населених пунктах, будівництвом установок демінералізації шахтних вод і низку інших заходів. Однак вони не були виконані. Більше того, дотепер немає механізму фінансування створення нових робочих місць для працівників шахт, що закритися. У зв'язку з цим Луганщина пропонує при фінансуванні даного напрямку враховувати не

тільки колишніх працівників вугільних підприємств, які перебувають на обліку в центрах зайнятості, але й узагалі всіх, хто значився на шахті на момент її закриття.

— Відбулася міграція, гірники перейшли на іншу роботу. Проте місцеві бюджети не компенсували ті втрати, яких зазнали в ході скорочення робочих місць, а це податок на прибуток — основна стаття фінансування бюджету, — пояснює Ігор Агібалов. — Тому першочергово увага проекту звернена саме на новий механізм створення робочих місць.

Другий напрям — це розвиток інженерної інфраструктури й реформування галузі ЖКГ. Луганчани пропонують Кабміну розвиток інженерної інфраструктури й ЖКГ Луганської області, насамперед, як спосіб залучення інвесторів і як антикризовий захід. Цей напрям передбачає поліпшен-

Зима буде тепла. Якщо будуть гроші

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

На порозі ще тепла лагідна осінь, але досвід багатьох років постійно підказує: до холодів потрібно бути готовим завчасно. Тому комунальники активно латають дахи, склять у під'їздах вікна, ремонтують котельні й вкотре перевіряють тепломережі. Все це має гарантувати, що взимку всім нам буде тепло і затишно. Але найбільший захист від буревіїв та морозів — це... гроші.

Хмельницький

Коштів не вистачає всім

І це факт. Попри вже традиційний дефіцит фінансів у комунальній сфері нинішній кризовий рік додав своїх проблем. Якщо у містах гроші на підготовчі та ремонтні роботи хоч у менших обсягах, але все-таки передбачено, то у районних бюджетах на ці статті їх просто не вистачило. Тому кожному господарнику потрібно було самостійно подумати, як викручуватись із такої ситуації.

І тут несподівано з'ясувалось, що традиційні посилення на гривневий дефіцит не завжди об'єктивні. Бо знайшлися керівники, котрі зуміли розв'язати такі проблеми, які роками вважались тупиковими. Саме такою для Ярмолинців було водопостачання.

Донедавна тут працював водопровід, збудований ще... німцями. Якщо вода по ньому ще текла, то потрапляла вона аж ніяк не до кожного помешкання. А тим часом коштувала така послуга чимало, адже всім зрозуміло, що давніша технологія, то вона затратніша.

Ситуація в райцентрі вже доходила до «водних» бунтів. Хто із споживачів скаржився вголос, а хто тихо відмовлявся платити. Надходження до комунальної служби не перевищували тридцять тисяч гривень на місяць. При цьому самим водопостачальникам доводилось платити за електроенергію понад дві третини від цієї суми. Зрозуміло, що ні про ремонт, ні тим паче про розвиток цієї служби навіть не йшлося.

Ще трохи — і ярмолинчани взагалі могли б забути про таку послугу. Якби місцева влада разом із «Хмельницькводоканалом» не взялись за реставрацію водозабору, заміну водогінних труб та застарілого устаткування. Спільними зусиллями знайшли необхідні для цього 240 тисяч гривень. І хоча для районного бюджету ця сума чимала, тепер ніхто не жалкує, що вона була витрачена.

Нові прикмети

До всіх народних прикмет і метеорологічних спостережень тепер упевнено можна додати ще одну, чи не найголовнішу: зима буде тепла, якщо будуть гроші, якщо вдасться розрахуватись із всіма боргами, а головне — заплатити за газ.

Адже нині комунальникам доводиться витратити на електроенергію вдвічі менше. Мало того, мешканці райцентру, одразу помітивши якісно новий рівень надання послуг, почали справніше за них платити. І диво таки сталося: надходження збільшились вдвічі. Неважко було підрахувати, що за таких змін затрати окупляться вже за рік-півтора. А далі во-

за словами Ігоря Агібалова, передбачено створення перинатального центру в Луганську, сучасного клініко-діагностичного центру на базі Луганської обласної клінічної лікарні, завершення будівництва Слов'яносербського протитуберкульозного диспансеру, будівництво театру опери й балету на базі Луганського обласного палацу культури та втілення інших проектів.

Одним словом, угода між урядом і Луганщиною відкриває перед регіоном не погані перспективи. Шоправда, за однієї головної умови: якщо кожен новий склад Кабінету Міністрів підтримуватиме починання своїх попередників і якщо цей документ — не черговий хід політичної технології.

Алла АНТИПОВА.

допостачальники вже зможуть працювати не на збиток собі, а з чистим прибутком. Приклад такий показовий, що, здавалось, миттєво його наслідуватимуть інші служби в інших районах, де дуже часто ситуація не менш критична. Але так не сталося.

Коли перекладають з... порожньої труби на повну

Саме так можна перефразувати знайомий вислів про те, як перекладають проблеми із хворої голови на здорову. Найбільше це відчутно, коли мова заходить про одне із найгостріших і найважливіших питань напередодні холодів — розрахунки за газ. Область ніколи не ходила у великих боржниках, і тепер для тих боргів, що залишилися, є свої причини. Але під час докладнішого аналізу видно, що середній відсоток розрахунків не може дати таку саму середню температуру в котельнях.

За прикладом довго ходити не треба. Один із найбільших боржників за газ в області — Славутський район. Борги в місті перевищили два з половиною мільйони гривень. Рівень проплати за спожите блакитне паливо ледь перевищив сорок відсотків.

Звичайно, причини можна було б шукати і в низькій платоспроможності населення та промислових підприємств, і в негативних кризових впливах, але... Не так далеко від Славуті розташована невеличка Понінка. І безробітних у ній не менше, і місцева промисловість давно не радує виробничими здобутками, а от газових боргів тут немає зовсім.

За мешканців населеного пункту можна було б тільки порадіти: немає боргів — буде газ. Та, з'ясувалося, стовідсоткова проплата ще не гарантує тепло. Бо, приміром, ті самі сусідні славутські борги тягнуть всі обласні показники назад. І якщо знайдеться ще кілька таких неплатників, під загрозою відключення від опалення може опинитись весь край.

Минулої зими вся область рятувала від холодів шепетівчан, котрі не могли розібратись із своїми мільйонними боргами. Тепер комусь доведеться тягнути на собі славутчан?

Ні, так не буде — вирішили обласні керівники й запропонували свій варіант боротьби з неплатниками. В ситуації, коли важко всім, якщо район не докладає зусиль для того, щоб вийти із глухого кута, ніхто не дозволить йому жити, а точніше — грітись, за рахунок інших.

Борги — суд — і знову борги

Комунальники нарешті зробили для себе кілька життєво важливих висновків. Перший: якщо боржники не йдуть до каси, то треба са-

мим іти до боржників. Другий: коли не допомагають вмовлення і прохання, треба передавати позов до суду.

Тож позовні заяви щодо неспланих комунальних платежів тисячами посилались до суддів. От тільки чи справді це змінить ситуацію?

Біда в тім, що суди виносять рішення, але виконати їх ще важче, ніж подолати газові борги. Судового рішення для цього замало. Потрібно, щоб суд видав виконавчий лист, судовиконавець його отримав, і головне — виконав це рішення. А таке трапляється приблизно раз на десять випадків.

А можна й так?

Якщо боржників не лякають судові рішення, то повинні спрацювати ... премії. Так вирішили у деяких комунальних службах краю і запровадили систему заохочення кращих платників. Серед тих, хто платить постійно і вчасно, розігрувались нехай невеличкі, але золоті зливки.

Хмельницький міський голова Сергій Мельник на підтвердження називає свої цифри: в обласному центрі протягом року за несплату комунальних боргів судами було прийнято рішення про конфіскацію 91 автомобіля. Та попри судові рішення і всі зусилля міської влади жодного забрати у боржника не вдалось. Картина при цьому виглядає так: судовиконавець заглядає в гараж, машини там не бачить і на другі-треті відвідини просто розводить руками — конфісковувати нічого.

Далі за роботу має взятись служба ДАІ і знайти авто, яке «щезло». Однак і там вилучити його на шляхах чи в гаражах ніхто не збирається. А в результаті боржник і гроші не платить, і на своїй машині катається, ще й посміюється над недолугістю наших чиновників.

Якщо відверто, причин і для глузування, і для справді серйозної критики є чимало. Бо дуже часто не різні «об'єктивні» причини, а саме відверто погана робота комунальників призводить і до накопичення боргів, і до суто технічних та виробничих проблем, які з часом не розв'язати.

Можливо, їх було б набагато менше, якби у потоки води, тепла та газу влились потужні фінансові течії. От тільки де їх джерельця? Дехто каже, що у роботі. Постійній, важкій, почасти невдячній. І не тільки у переддень холодів, коли починаються офіційні звіти про готовність до зими. А щодня.

Ірина КОЗАК.

На знімку: роботи у комунальній багато, і до неї вони готові. От тільки були б ще гроші на виконання цих робіт.
Фото автора.

ЕКОЛОГІЯ

Гудронові озера

«Чи розташуються футбольні вболівальники Євро-2012 біля гудронових озер і чи будуть тим задоволені?!» — запитують жовківські депутати, намагаючись хоч у такий спосіб повернути суспільну увагу до екологічних проблем свого регіону.

Річ у тім, що за 2—3 кілометри від міста Дубляни, обабіч автошляху Львів—Київ, неподалік від межі з Пустомитівським районом вони натрапили на... озера кислих гудронів. Загальна площа ураження становить близько 2—3 гектарів.

Як наголошують представники з депутатської групи «Самоврядна Жовківщина», особливо непокоїть їх те, що дошові потоки багато років змивали ці страшні речовини під землю, і вони, вочевидь, давно потрапили в питну воду. Стурбовані вони і тим, що неподалік цієї гудронової плями Жовківською райдержадміністрацією визначена відпочинкова земельна ділянка для фанів, що прибудуть до Львова на чемпіонат Європи з футболу у 2012 році. І тому подальша доля гудронових озер, а саме шонайшвидша їх ліквідація (нейтралізація, переробка гудронів...), має стати предметом обговорення громадськості і тиску на обласну владу, яка з цього приводу наразі мовчить.

— Ця страшна пляма утворена була давно, — каже депутат Жовківської районної ради Ярослава Волос. — Коли у Львові у 1958—1960 роках будували нафтомаслозавод, гудрони вивезли з вулиці Богдана Хмельницького і намагались забути про них. Отруйну речовину зливали в два яри, береги яких із часом розмивались, тож пляма збільшувалася.

Найприкрішим є те, що на цій території водні горизонти залягають неглибоко, і можливість потрапляння гудронів у водні шари є дуже ймовірною.

Ярослава Волос, до речі, є одною із депутатів, які ініціювали детальні розгляди ситуації на львівському сміттєзвалищі, звернення депутатського корпусу Жовківського району до центральних органів влади щодо оголошення території грибовицького сміттєзвалища зоною надзвичайної екологічної ситуації та інших звернень, підтриманих сесією Львівської обласної ради. Вони, як і інші мешканці сіл

Грибовичі, Малехів та міста Дубляни, потрапляють у зону негативного впливу львівського сміттєзвалища і гудронових озер.

— Нам би хотілося, щоб нарешті зроблені були серйозні аналізи води, яку п'ють наші мешканці, а їх результати — оприлюднені, — каже пані Ярослава. — За всі роки незалежності цього не спромоглися зробити, що, на мою думку, є злочинним фактом байдужості до людей, які в наших селах почали частіше хворіти.

Ірина СТОРОВА.

На знімку: Ярослава Волос та депутат Дублянської міської ради Ігор Маршалок біля гудронових озер.

Фото автора.

* ЕКОЛОГІЯ * ЕКОЛОГІЯ * ЕКОЛОГІЯ *

На Волині через отруєння на весіллі госпіталізовано більше двох десятків чоловік (*Укрінформ*)

Неформальний саміт глав держав та урядів 27 країн—членів Європейського Союзу відбувся учора у Брюсселі. Метою зустрічі було вироблення єдиної позиції, з якою вони виступлять на саміті «великої двадцятки» у Пітсбурзі, що запланований на 24—25 вересня

У НОМЕР

► *КИЇВ*

Міносвіти перенесло зовнішнє оцінювання з весни на літо

Зовнішнє незалежне оцінювання 2010 року розпочнеться 14 червня тестуванням з української мови і літератури, а закінчиться 5 липня тестом з географії. Реєстрація охочих стати студентами розпочнеться вже 15 грудня цього року і завершиться 2 квітня 2010. Про це йдеться у наказі Міністерства освіти і науки, повідомляє Інформаційний центр незалежного оцінювання.

Як і торік, тестування пройдуть з тих самих восьми загальноосвітніх предметів, серед яких кожен учасник зможе вибрати до п'яти. Українська мова і література стане предметом тестування 14, 15 та 16 червня, іноземна мова — 18 червня, математику майбутні абітурієнти складатимуть 21-го та 22-го числа, а історію України — двадцять четвертого. Наступного дня відбудеться тестування з фізики, 29 червня випускники перевірятимуть свої знання з хімії. Нарешті, 1 та 5 липня відбудуться завершальні тестування — з біології та географії.

Раніше Міносвіти та науки своїм наказом визначило й інші відмінності зовнішнього оцінювання 2010 року від попередніх років. Зокрема, сесія ЗНО пройде по завершенні державної підсумкової атестації, тобто результати тестування жодним чином не впливатимуть на оцінки в атестаті випускників.

► *ХЕРСОН*

Затримано маніяка, що гвалтував школярок

Результатом спецоперації, проведеної правоохоронцями Херсонської області, стало затримання раніше судимого 35-річного маніяка, якого підозрюють у зґвалтуванні двох школярок.

Збоченець орендував квартиру у центрі Херсона, а «на полювання» навідувався до житлових мікрорайонів. Він вистежував школярок і йшов за ними в під'їзд. Дочекавшись, коли дівчинка заходила у квартиру, маніяк вривався туди і творив з жертвою розпусні дії. Одна із жертв учинила опір, почала кричати, і він змушений був тікати з квартири, незабаром після чого був затриманий. Нині перевіряється його причетність до аналогічних злочинів в інших областях України.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► *ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ*

Артисти «наспівали» грошей на собор

Благодійний концерт «З вірою і любов'ю», який відбувся у Чернівцях, зібрав 106 тисяч гривень. Виручені кошти підуть на спорудження Патріаршого Собору Української греко-католицької церкви у Києві. Про це повідомили організатори концерту, у якому взяли участь Тарас Петриненко, Фома, «С. К. А. Й», «Друга ріка», «Гудімов», Горгішелі, Трансформер, Дарина Сумська, «Пікардійська терція».

Чернівці стали шостим містом, де відбулася ця благодійна акція. Тур «З вірою і любов'ю» триватиме до 22 вересня і охопить населені пункти шести областей України.

Сергій СУЛИМА.

Пікет подіяв — тарифи переглянуть

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Зійшлися на тому, що за тиждень робоча група напрацює пропозиції, яким чином можна залишити тарифи на рівні попереднього року і забезпечити рентабельність комунальних господарств, — повідомив «Голосу України» голова Ради БЮТ у Києві Анатолій Семинога. Він також нагадав, що Кабінет Міністрів ухвалив рішення про скасування нових тарифів на комунальні послуги у столиці: «По суті, Черновецький шантує киян, адже його тарифи не мають жодної законної сили».

По один бік барикад із бютивцями опинилися й активісти міської організації «Свобода». Вчора вони також пікетували адміністрацію. Щоправда, наголосили: їхня акція — жодного стосунку до політики не має. Вони пропонують комплексно вирішити проблеми в житлово-комунальній сфері, зокрема визначити виробника гарячої води у столиці і запровадити укладання прямих угод між споживачем (власником квартири) та постачальником комунальних послуг. Свої пропозиції вони вже надіслали Президенту і Прем'єр-міністру.

Тим часом начальник Го-

ловного управління з питань цінової політики КДМА Василь Яструбинський на прес-конференції розповів, що тарифи на комунальні послуги в Києві на 30% нижчі за економічно обґрунтований рівень, встановлений Державною інспекцією з контролю за цінами, і є збитковими для підприємств теплокомуненерго. Він упевнений, що дотування тарифів з міського бюджету — це «фактично дотування багатих людей Києва».

За словами В. Яструбинського, за опалювання та гарячу воду міська влада вже перерахувала компаніям, що виробляють тепло, близько 1,3 млрд. гривень як дотації в різних тарифів.

— За нашими підрахунками, до кінця цього опалювального сезону за умови незмінних тарифів необхідно буде знайти ще 1,3 млрд. гривень. Ціна питання перевищує 2,5 млрд. гривень. Це кошти, які місто буде змушене виділити з міського бюджету, — уточнив він.

У КМДА розраховують, що близько 500 млн. грн. на ці цілі вдасться одержати з дер-

жавного бюджету. Крім того, якщо тарифи не підвищуватимуться, в міськбюджеті необхідно знайти 200—300 млн. на холодну воду і 800-900 млн. грн. на дотації ЖЕКам.

За словами начальника управління, якби тарифи були вищі, цю суму можна було б направити на реконструкцію міських тепломереж.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

20 вересня почнуть повертати борги по зарплаті поки що у державному секторі

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Про це вдалося домовитися Національному форуму профспілок України з урядом після Всеукраїнської акції протесту «Поверніть наші зарплати!», яка відбулася минулого тижня у Києві. «Голос України» писав про цю подію у номері за 10 вересня.

— Ми тимчасово призупиняємо акцію протесту, бо досягли домовленості з урядом щодо виплат заборгованості. Кабмін пообіцяв з 20 вересня почати реальну виплату боргів по заробітній платі на державних підприємствах. Ми також ведемо переговори з керівниками недержавних підприємств. Багатьом підприємствам-експортерам держава заборгувала відшкодування з ПДВ. Саме за рахунок повернення цих боргів урядом у підприємств з'явиться можливість розраховуватися зі своїми робітниками, — коментує домовленості лідер НФПУ Мирослав Якібчук. — Щодо керівників приватних підприємств, які спроможні, але не платять заробітну плату, ми наполягаємо на кримінальній відповідальності. Таких справ порушено

по країні тисячі, але лише одна з них, по Львівському автобусному заводу, зараз реально доводиться до кінця. Решта просто закривається.

Учасники всеукраїнської акції вимагали від можновладців конкретних антикризових програм. Про спільну розробку однієї з них — програми створення робочих місць — Національний форум профспілок України домовився з Кабінетом Міністрів. Лідер НФПУ Мирослав Якібчук зізнається: на цю програму потрібні чималі бюджетні кошти та зміни у законодавстві. Зокрема, введення податкових пільг для роботодавців, які ті місяці створюють. Поки що йдеться про 200—300 тисяч нових робочих місць на рік. Насамперед у промислових галузях економіки, які сьогодні масово звільняють працівників — машинобудування, хімічна промисловість, металургія... Також варто створювати умови для розвитку малого та середнього бізнесу. А для цього має бути продумана кредитна політика, зниження ставки Нацбанку, податкова реформа тощо.

Якщо ж уряд не виконає своїх обіцянок, НФПУ продовжуватиме акції протесту. Мовляв, готові вивести на вулицю 30—40 тисяч людей. А виходити є кому. Зараз по підприємствах заборгованість по зарплатах сягає понад 3 млрд. грн...

Ольга ВІТЕР.

ФОТОФАКТ

У Харкові відновили будівельно-монтажні роботи на станції метро «Олексіївська».

Фото Ігоря ЧЕКАЧКОВА/УНІАН.

На дорогах інспектори чергують з... учителями

Удвічі зменшилася у Вінниці кількість ДТП за участю дітей протягом минулого і нинішнього року. В ДАІ вважають: насамперед завдяки проведенню акції «Безпечний перехід».

Її ініціатором є Вінницька міська влада. Біля кожної школи міста за годину до початку занять та за годину до закінчення уроків чергують інспектори ДАІ разом з представниками шкіл. Поблизу шести шкіл, де рух транспорту найінтенсивніший, окрім інспекторів, за безпекою учнів на пішохідних переходах стежать двоє працівників навчальних закладів.

— На таких переходах діти психологічно налаштовуються на те, що треба бути уважними, — каже начальник Вінницького міського управління освіти Володимир Буняк. — Їхню увагу насамперед привертає форма інспектора ДАІ. Накідку жовтогарячого кольору зі світловідбивними стрічками видно здалеку. Крім того, патрульні тримають у руках табличку з написом «Безпечний перехід», на яку теж нанесені світловідбивні позначки. Побачивши чергового, діти зосереджуються і згадують про безпеку, яка може їх підстерігати під час переходу вулиці.

Освітняни, які чергують на вулицях, пройшли відповідне навчання, їх також інспектували працівники ДАІ. Як стверджують в обласній ДАІ, за час дії проекту кількість ДТП за участю учнів зменшилася удвічі.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Тобі не соромно?

Близько 200 чоловік ушанували в середу пам'ять Георгія Гонгадзе та 62 інших загиблих журналістів.

На майдані Незалежності у Києві учасники акції виклали запаленими свічками напис «Гія» біля плаката «Україно! Тобі не соромно?», на якому також зображено силует Гонгадзе, дата його народження та дата, коли він зник безвісти. Навколо стояли свічі з іменами й прізвищами інших загиблих журналістів. У руках учасники акції тримали плакати із силуетом Гонгадзе, а під час хвилин мовчання — запалені свічки; на очі вони опускали чорні стрічки з написом «Вимагаємо правосуддя».

У ході акції звучали заклики захистити права журналістів, не допустити нових смертей журналістів під час виконання ними своєї роботи, а також вимоги про повне й об'єктивне розслідування смерті Гонгадзе. Тим часом, удова вбитого журналіста Мирослава сумнівається у наявності політичної волі у влади встановити імена замовників убивства її чоловіка. Водночас мати Георгія Леся Гонгадзе продовжує наполягати на тому, що «тарашанське тіло» не належить її синові й вимагає провести міжнародну незалежну експертизу залишків черепа, знайденого за наводкою головного підозрюваного у справі генерала Олексія Пукача.

Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

Додалося затишних куточків

Ще шістнадцять затишних куточків відпочинку у наймальовничіших місцях з'явилися на Рівненщині.

Їх на різні терміни віддали в оренду підприємцям рівненські лісівники. Як засвідчив перший досвід, це вигідно для людей, котрі мають можливість культурно відпочити на природі, а також для сільрад, на території яких ці куточки розміщені, бо від оренди мають поповнення до місцевих бюджетів. Не в накладі від такої співпраці з підприємцями і лісівники, котрі лише нинішнього року за договорами оренди отримали близько двохсот тисяч гривень, що їх використають на ведення лісового господарства. Наступного року планують цю цифру довести до мільйона. Та головне, на думку лісівників, — це збереження лісу від пожеж у спекотне літо та осінь. Адже відпочинок у рекреаційних куточках зазвичай контролюється орендарями, тож виключає загорання лісних масивів від залишених вогнищ.

Рівненська область.

БілАЗ впав у кар'єр

Під вантажівкою провалився ґрунт. Сталося це на Південному гірничо-збагачувальному комбінаті ВАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг».

Під БілАЗом, якого перенавантажили поро-дою, провалився ґрунт, і він перекинувся в кар'єр на глибину майже 15 метрів. 27-літній водій з численними травмами у комі був госпіталізований до міської лікарні, повідомили у Центрі пропаганди Головного управління МНС України в Дніпропетровській області.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Ювелірні вироби продавав... покійник

Факт незаконної торгівлі прикрасами із золота виявили податківці в одному з ювелірних магазинів Чернівців. Необхідні дозвільні документи на торгівлю у магазині були, але видані вони на прізвище громадянина, який помер у квітні цього року. Нині коштовності вагою понад три кілограми на майже 850 тисяч гривень вилучені.

Чернівці.

Створено новий оперний театр

Прем'єрою опери «Дон Жуан» в Одесі розпочав роботу новий оперний театр. Його очолює Сергій Проскурня, якого раніше було звільнено з посади директора Одеського національного театру опери та балету.

Сергій Проскурня заявив «Голосу України», що одеська прем'єра — це скоріше генеральна репетиція вистави. А прем'єра відбудеться у Королівському театрі Гааги (Голландія) 22 вересня.

— У проєкті задіяні оперні співаки з усього світу, необхідний реквізит ми також збирали у різних країнах, бо в Україні всього, що необхідно для вистави, знайти не вдалося. Камерний оркестр створили з безробітних музикантів Одеси.

Фінансував прем'єру Міжнародний фонд оперних постановок.

Одеса.

Частині Тернополя загрожує підтоплення

Будинкам у Тернополі, які розташовані нижче рівня міського ставу, загрожує підтоплення. Вода з Верхне-Івачівського водосховища може прорвати шлюзи, оскільки дамбу заблокували плавуні. Через це рівень води вже піднявся на півметра вище допустимої норми. Ще якихось півметра — і екологічна катастрофа неминуча, попереджають фахівці. Проблема не нова. На засіданні обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, яку очолює перший заступник голови облдержадміністрації Андрій Фліссак, було вирішено виділити 125 тисяч гривень з бюджетів двох районів: Зборівського і Тернопільського, на території яких розміщуються водосховище і дамба, і міста Тернополя, бо аварія загрожує саме йому. Райони гроші виділили, місто — ні. Міська влада мотивує це то відсутністю коштів, то нібито нецільовим їх використанням. Якщо навіть їх знайдуть і дамбу очистять, то це вирішення проблеми на два-три роки. Річ у тім, що об'єкти запущені, давним-давно тут не працював земснаряд. У водосховища і дамби немає єдиного господаря. Дамба навіть потрапила до переліку приватизованих об'єктів, але власник згодом відмовився від неї. Це ще один приклад бездумної приватизації, коли важливі для життєдіяльності населення об'єкти передаються у приватні руки і контроль над ними втрачається. І байдужості влади, через яку виникають аварійні ситуації. Мало того, що Тернопіль потопає у смітті, ще й підтоплення йому загрожує.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Вінницький аеропорт уперше прийняв рейси з паломниками-хасидами

Два авіарейси з паломниками-хасидами на борту прийняв учора Вінницький міжнародний аеропорт.

Паломники прибули з Йорданії на літаках «Дуглас-82» української авіакомпанії «Роза вітрів». Загалом їх більше 300 осіб. З Вінниці автотранспортом вони добиратимуться до Умані сусідньої Черкаської області на могилу свого духовного пастиря цадіка (мудреця) Нахмана. Повернення паломників з Вінниці заплановано на 21 вересня ц. р.

— Ще жодного разу наш аеропорт не приймав паломників-хасидів, — каже заступник директора аеропорту Віктор Гуменчук. — Хоча такі наміри були минулого року. Бо це дуже вигідні перевезення. Для нас це зміцнення іміджу аеропорту, а також заробіток. Для паломників — скорочення шляху і часу. Адже з Вінниці до Умані значно коротший шлях, ніж з Києва чи Одеси, куди прилітають хасиди. Відстань становить тільки 170 кілометрів. На жаль, торік нам не вдалося виконати деякі умови авіакомпанії, пов'язані з прийняттям рейсів. Нещодавно наш аеропорт включено у всі міжнародні авіадовідники світу. Тому можемо приймати рейси з будь-яких країн і будь-які типи літаків.

Як повідомив рабин Вінницької єврейської громади Шауль Горовець, на могилі цадіка Нахмана у нинішньому році планують побувати більше двох тисяч паломників. Віддати данину пам'яті духовному пастирю євреї з багатьох країн світу приїздять щороку.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

СВІТ КОРОТКО

➤ США — ЧЕХІЯ — ПОЛЬЩА — РОСІЯ

Обама пішов на компроміс з Москвою

Білий дім усе-таки відкладе плани экс-президента США Джорджа Буша з розміщення засобів протиракетної оборони (ПРО) у Польщі та Чехії. За повідомленням джерел, рішення прийнято на тій підставі, що іранська програма з розроблення ракет далекої дії не просунулася вперед так швидко, як передбачалося раніше, що значно знижує рівень загрози для США і більшості європейських країн, передає Reuters. МЗС Росії, що дуже різко висловлювалася з приводу планів Вашингтона, чекає офіційного підтвердження від США щодо відмови розміщати в Чехії ПРО.

Нагадаємо, у Чехії планувалося побудувати радіолокаційну станцію, у Польщі — розмістити 10 ракет-перехоплювачів. Вашингтон заявляв, що протиракетний щит покликаний захистити Європу від можливих атак з боку так званих держав-ізоїв — Ірану і Північної Кореї.

➤ ООН

Більше мільярда осіб голодує

Число голодуючих людей в усьому світі в 2009 році перевищило 1 мільярд осіб, заявила директор Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) ООН Джозет Шіран. За її словами, нині обсяги гуманітарної допомоги, що надається голодуючим, «є наймінімальнішими за всю історію», і ця ситуація веде до катастрофи і загрожує «світу, безпечі і стабільності у багатьох регіонах планети». На думку Шіран, відбулося «зіткнення двох бур — світової фінансової кризи і подорожчання продуктів», однак на «Генасамблеї ООН і на саміті G20 у Пітсбурзі лідери країн світу матимуть ідеальну можливість для того, щоб обговорити проблему голоду».

➤ НІМЕЧЧИНА

19-літній хлопець напав на школу: є пострадалі

За повідомленнями німецьких ЗМІ вчора 19-літній учень реального училища ввірвався до навчального закладу у місті Ансбах, розкидаючи пляшки з горючою речовиною і погрожуючи дітям ножем. Чи була у нападника вогнепальна зброя, поки що невідомо. На момент верстки номера стало відомо про те, що не менше як чотири учні дістали тяжкі поранення. За попередньою інформацією, поліція вже затримала підозрюваного.

➤ ІТАЛІЯ

«Цвинтар отруєних човнів»

В Італії Середземне море називають «цвинтарем отруєних човнів» мафіозного угруповання «Ндрангети». Після того, як біля берегів Калабрії на глибині 500 метрів було виявлено затоплене мафією судно «Кунськи» з радіоактивними відходами, з'явилася інформація, що ще понад 30 інших суден спіткала така сама доля.

Згідно з показаннями мафіозі Франческо Фонті, що розкаюється, калабрійська мафія промишляла таким бізнесом протягом останніх 20 років. «Це — проблема всього міжнародного співтовариства. Середземне море — це лише 0,7% Світового океану. І якщо тільки в цій малій частині затоплено більш як 30 суден з відходами, можна собі уявити, що діється в інших місцях», — каже глава Калабрійського агентства із захисту довкілля.

Компанія Knauf реклами не потребує

Вона надійно закріпилася на світовому ринку будівельних матеріалів, її торгова марка відома давно. Ось і в Україні тому, хто взявся за будівництво власного будинку чи ремонт квартири, не обійтися без гіпсокартонних і пазогребневих плит, сухих сумішей Knauf. Широко застосовують їх будівельні компанії. Причому якість однаково висока і в самій Німеччині чи іншій західноєвропейській країні, і в нас. Перспективи, зважаючи на те, що світ перейшов на сухі штукатурки, величезні.

Два роки тому на Тернопільщині запрошував гірничодобувний комплекс ТОВ «Скала». Місцева влада вважає проект залучення до економіки краю Knauf дуже вдалим. Адже це не лише мільйонні інвестиції, суперсучасні технології, нові робочі місця, а й цікаві освітні, соціальні проекти. На соціальній орієнтації «Скали» наголосив під час нашої зустрічі виконавчий директор товариства Ігор Балафін. Потім я не раз мала нагоду переконатися у справедливості його слів. Для нього, талановитого інженера та менеджера, який приїхав налагоджувати виробництво з Донбасу, багато важить думка про фірму тутешніх людей, її добра репутація. Пишається залученням потужного інвестора й голова Борщівської райдержадміністрації Іван Чепесюк. Внесок «Скали» до бюджету району вагомий, усі найважливіші заходи відбуваються за її участю, та й керівники підприємства легко йдуть на контакт.

Що Knauf прийшов надовго і всерйоз, сумніватися не доводиться. Підприємство працює легально, сплачує всі належні податки, допомагає в реалізації дострокової програми з розвитку сіл, на території яких розробляється кар'єр. Підкреслюю це не випадково, адже в області чимало любителів нелегально поживитися на видобутку надр. За деякими даними, приблизно третина кар'єрів працює в «тіні».

Авторський стиль

Борщівська «Скала» — третій масштабний проект Knauf в Україні після Києва і Донецька. Отримавши ліцензію на видобуток

ву залізницю друге життя. Реконструювали під'їзну залізничну колію, відремонтували вокзал. Коли говорили, що будемо щодня відправляти 30 вагонів, залізничники не вірили, тепер це реальність. Ми створили нові робочі місця і для них».

Тернопільщина багата на гіпси, їх запаси такі, що можна працювати не один десяток років. Нині ведеться геолого-розвідка (в неї вкладено мільйон доларів) з тим, щоб у перспективі організувати в Борщівському районі не лише видобуток гіпсової сировини, а й виробництво готової продукції. У планах компанії — будівництво заводу сухих сумішей, у що передбачається інвестувати 7 мільйонів доларів. Можна не сумніватися, що це буде поєднання новітніх проектних рішень і високоефективних технологій. Район отримає нові робочі місця і солідні бюджетні вливання.

Бізнес та освіта — партнери

Той, хто турбується про кадри, — дбає про майбутнє. В Україні, як і в інших країнах СНД, склалася ситуація, коли на практиці

Така співпраця науки та бізнесу взаємовигідна.

Завідувач Борщівської філії Товстенського сільськогосподарського ліцею Петро Калинюк не може натішитися такої співпраці. Партнери повністю реконструювали одне крило філії (вона розташована у колишній військовій казармі), встановили металопластикові вікна, двері, об-

«Якби не ця фірма, не бачити б нам газу...»

Сільський голова Сков'ятина (до сільської ради входять і Шишківці) Петро Попик розповідає, що колеги йому заздять. Мовляв, що тобі за таких грошей (торік бюджет сільської ради пе-

під дитсадок. А ось вкладати кошти сільського бюджету в облаштування заборонено законодавством. Директор навчального закладу Дмитро Стасюк скаржиться, що немає приладів, хімікативів. Украв потрібен комп'ютерний клас: у старшокласників почалася інформатика. Сільський голова готовий виділити кошти на його доукомплектування (три сучасні комп'ютери школі подарувала «Скала»), треба тільки докупити ще три), але зробити цього не має права: не та стаття витрат. Тож надія лише на спонсорів.

З ними сільський голова і директор школи пов'язують і глобальніші сподівання. Демографічна ситуація в обох селах напружена. Цього року в перший клас пішла лише одна дитина, а всього у Сков'ятинській школі I—II ступенів навчаються 63 учні. Колись було втрое більше. Тепер місцеві чоловіки менше роз'їжджають по будовах Києва та Москви, чимало з них працюють в кар'єрі і мають гідну зарплату. Збудує «Скала» ще й завод — будуть нові робочі місця, залишатимуться в селах хлопці та дівчата, народжуватимуться діти. Взагалі між школою та підприємством надзвичайно теплі та дружні стосунки. За традицією, Володимир Федорчук обов'язково приходить на випускний, дарує кожному випускникові, а також педагогам мобільні телефони, на День учителя вручає колегам квіти, презентує і запрошує на святкову вечерку. Саме колегам, оскільки друга освіта в інженера-будівельника Федорчука — педагогічна. Його обрали почесним вчителем Сков'ятинської школи.

З ініціативи Володимира Юрієвича облаштовується музей-садиба уродженця Шишковця відомого письменника, лауреата національної премії імені Тараса Шевченка Романа Андріяшика. Загалом «Скала» відома своїми благодійними діями. Без неї в районі не обходиться жоден культурно-мистецький чи спортивний захід. Товариство є генеральним спонсором самобутнього фольклорно-мистецького свята «В Борщівському краї цвітуть вишиванки», виділяє на його проведення щороку 60—70 тисяч гривень. Коли торік у кількох районах області люди постраждали від повені, підприємство закупило для них сто холодильників і сто пральних машин. Своєю технікою допомагали розчищати завали, коли селевий потік зійшов на одне із сіл району: в рятувальників такої техніки просто немає. Купили сміттєвоз для комунальників райцентру, подарували автомобіль будинку сімейного типу Жолобчуків, допомогли коштами під час ремонту хірургічного відділення районної лікарні. Зрештою, це далеко не повний перелік добрих справ «Скали». Усі в окрузі знають, до кого у скрутку хвилину можна звернутися. Недарма торік «Меценатом року» в районі визнано Володимира Федорчука, а цього річ — Ігоря Балафіна. Поєднання високого професіоналізму з благородством та милосердям нині зустрінеш нечасто.

ДО РЕЧІ

Такого фельдшерсько-акушерського пункту, як у Сков'ятині, давно не бачила: просторий будинок, нові меблі, килими. «У ліках, — сказала мені фельдшер Тетяна Тодорук, — я не обмежена. Можу замовити все для невідкладної допомоги. Уперше за багато років маю такі чудові умови для праці». Приміщення для ФАПу куплено за кошти сільського бюджету. За них також зроблено ремонт, придбано обладнання. Села, куди приїшов Knauf, оновлюються. Цивілізований приклад того, що можна не тільки брати, а й віддавати. Гідний для наслідування.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімках: Ігор Балафін із сім'єю і Володимир Федорчук (ліворуч) на святі борщівської вишиванки; ліцеїсти навчально-практичного центру.

Фото автора.

ладнали аудиторії, майстерні для практичних занять. До того ж усе найновіше: від комп'ютерів до машини для нанесення сухих сумішей, яка використовується нині на будівельних об'єктах. Так на практиці здійснюється україно-німецький проект «Підтримка реформи професійно-технічної освіти в Україні» за сприяння Міністерства науки і освіти України, Федерального міністерства економічної співдружності і розвитку ФРН та німецького товариства технічної співдружності.

На нову спеціальність набрали дві групи — 52 учнів. Їх навчатимуть, як змонтувати перегордки, обшити ванну, вкласти підлогу, зробити підвісну стелю... Усі матеріали надає Knauf, майстри виробничого навчання

ЦИФРА

ТОВ «Скала» також бере активну участь в освітній програмі Knauf. У Борщеві і Тернополі готуватимуть монтажників гіпсокартонних конструкцій. На підготовку навчальної бази, оснащення, комп'ютерні програми, підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання використано 1,2 мільйона гривень.

гіпсового каменю на Шишковецькому родовищі, компанія вклала в розвиток комплексу 10 мільйонів доларів. Усе було зроблено за останнім словом досягнень науки і техніки. Такий стиль компанії: кожне нове підприємство, хоч би в якій країні воно вводилося в експлуатацію, має бути найсучаснішим. Таким, наприклад, як «Knauf Гіпс Донбас», який на сьогодні не має аналогів в Європі.

У липні 2007 року дробарно-сортувальний комплекс «Скалі» став до ладу, а вже в жовтні вийшов на проектну потужність, яка становить 500 тисяч тонн гіпсового щебеню на рік. На початку цього року у зв'язку з кризою темпи видобутку гіпсу дещо уповільнилися, але починаючи з квітня замовлень побилося. Жодного разу підприємство не зупинялося. Зберегли й колектив, який нині працює у дві зміни. Фахівці переважно місцеві. Продукція «Скали» завантажується у вагони і відправляється споживачам не лише України, а й Білорусі, Прибалтики, Польщі. Якість щебеню бездоганна, жодних зауважень до неї, відколи існує підприємство, не було. «Вона починається з вагона, — зауважує заступник генерального директора товариства Володимир Федорчук. — До речі, ми вдихнули в місце-

виробничі технології випереджають ті, яких навчають у вузах і професійно-технічних училищах. Тож бізнесу доводиться «йти» в освіту: відкривати навчальні центри, читати курси лекцій у вузах, організовувати підготовку робітничих кадрів. І робити це масштабно: від навчання архітекторів і проєктувальників, котрі повинні знатися на можливостях нових матеріалів Knauf і грамотно їх застосовувати на практиці, — до підготовки робітників, які вміють з ними працювати, і продавців, щоб могли дохідливо розповісти все про товар. У Москві німецька компанія має свою академію. У вищих навчальних закладах будівельного профілю до викладання залучаються керівники та фахівці підприємств Knauf. Скажімо, генеральний директор ТОВ «Knauf Гіпс Київ», кандидат наук, дійсний член Академії будівництва України Олександр Гавриш читає лекції в Київському національному університеті будівництва та архітектури, він є співавтором низки підручників та посібників.

пройшли належну підготовку в одному з навчальних центрів компанії. За таким само принципом ТОВ «Скала» готувало навчальну базу в Тернопільському вищому професійному училищі №10, де на спеціальність «монтажник гіпсокартонних конструкцій» набрали три групи учнів. Немає сумніву, що добре підготовлених фахівців охоче братимуть на роботу будівельні фірми. До речі, Петро Григорович похвалився, що з наступного року набиратимуть учнів на спеціальність «продавець сухих сумішей». Тож і на них буде попит.

Борщівська «Скала» — третій масштабний проект Knauf в Україні після Києва і Донецька

Зберегли, примножили

Завтра Київському технікуму електронних приладів (КТЕП) — 135

СВІТЛИМ РЯДОМ

Найстаріший технічний заклад країни засновано міською думою. У радянський період про нього, кузню висококваліфікованих кадрів для оборонної промисловості, мало хто знав.

практику проходять у рідних стінах, а технологічну і переддипломну — на підприємствах «Квазар», «Радіовимірвач», «Радар», «Генератор» тощо. Там вони демонструють свої вміння і здібності, а, значить, мають шанс отримати перше робоче місце.

Педагогічний колектив технікуму на чолі з його випускником директором Анатолієм Похресником сповідує класичну філософію виховання: передусім інтереси підопічних. Розуміють: батьки не завжди приділяють їм належної уваги (а вік ще той, перехідний). За душі вихованців наставники б'ються з вульгарною жорстокою вулицею, байдужими дорослими, капіталізацією життя-буття. Підлітки це розуміють і широко

дякують менторам не тільки на випускному вечорі. До технікуму не заростає стежка, якою йдуть до вчителів колишні учні.

Особливо багато їх у Марії Іванівни Євтушевської — «мами» відділення радіоелектроніки (на знімку вгорі).

Вона керує ним (сьогодні це 50 співробітників і 625 студентів) чверть століття. Після школи закінчила КТЕП і залишилась тут майстром. Потім очолила комсомольську організацію (на правах райкому), пізніше почала викладати. Педагогічний стаж — 38 років.

НАША ДОВІДКА

У складі ВНЗ I—II рівнів акредитації 58 кабінетів і лабораторій, виробничі майстерні, гуртожиток, бібліотека, спорткомплекс, актовий зал. Навчально-виховний процес забезпечують 211 викладачів і співробітників. За час існування підготовлено майже 51 тисяча фахівців.

Ставиться вона до дітей з непоказною увагою і сердечністю, але коли треба — буває

вимогливою і принциповою, кажуть студенти. Якщо «дружок» порушує правила, Марія Іванівна застосує такі заходи впливу, часто нетрадиційні, що бешкетник підкориться ще й дякуватиме. Утім, нелуків, які б цікавили службу в справах неповнолітніх, у технікумі ніколи не було.

За 25 останніх років Марія Іванівна та її колеги випустили близько трьох тисяч молодших спеціалістів, яких залюбки приймали на виробництво чи у ВНЗ.

...У кабінеті директора КТЕП я прочитав з любов'ю оформлену посвяту:

«Красиво жить» — не звук пустой...

Лишь тот, кто в мире красоту умножил трудом, борьбой — тот жизнь красиво прожил, Воистину увенчан красотой».

Анатолію Похреснику та його однодумцям є чим пишатися: «жизнь красиво прожили», віддаючи себе дітям.

Іван ІЛЛЯШ.
Фото автора.

Завідувач лабораторій Володимир Батура.

Комісія — як щука в річці

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Голова постійної депутатської комісії з питань освіти і науки Львівської облради розповів про освітні проблеми і здобутки.

Цього року, зазначив Роман Ілик, відчиняться двері реконструйованих шкіл у семи районах. Наступного року треба визначитися, де нові заклади потрібніші. Нехай буде їх п'ять, але збудованих швидко. Якщо розпорозуватимемо кошти, матимемо купу довгобудів, каже Ілик.

На запитання журналістки газети «Високий замок» Вероніки Троян про побори в школах пан Роман відповів:

— Батьки мають усвідомити, що в час економічних негараздів бракує коштів на потреби освіти в міських та державному бюджетах. Усі ремонти в школах роблять, як правило, завдяки ентузіазму директорів, педколективів та батьків. Звичайно, вони не зобов'язані давати гроші, але якщо є можливість, то варто допомогти. Якщо кошти вимагають, то батьки справедливо будуть обурюватися та опиратися.

Щороку, починаючи з міністра Ніколаєнка, Міносвіти обіцяло (планувало)

завершити комп'ютеризацію шкіл. Чи готова Львівщина до цього?

За словами голови депутатської комісії облради, торік за рахунок субвенції з держбюджету придбано 187 навчальних комп'ютерних класів, місцевих бюджетів — 42. Проблема в іншому: частина ПК уже морально застаріла. В багатьох школах комп'ютери використовують лише як друкарську машинку. Завдання — комп'ютеризувати школи I—II ступенів, забезпечити швидким Інтернетом усі ЗОШ тощо.

До речі

Як повідомив директор Департаменту середньої освіти МОНУ Олег Єресько, гроші на техніку виділені. Комп'ютерів немає лише в семи відсотках сільських і трьох відсотках міських шкіл (близько п'яти тисяч ПК). Утім, загострилася інша проблема: бракує викладачів інформатики, надто в селах.

Виявляється, в області гостро стоїть питання перевезення школярів. Машин бракує, вони в незадовільному технічному стані. Треба також враховувати жакливий стан доріг, на яких навіть нові автобуси швидко виходять з ладу.

Депутати облради, за твердженням пана Романа, стурбовані недофінансуванням дошкільних закладів.

Обласній владі слід приділяти цьому питання більшої уваги, вважає Ілик. Треба додатково стимулювати місцеві бюджети. Наприклад, якщо район дбає про відкриття додаткових груп, то об-

ласть має надавати йому фінансування. Щоб не було так, що місцеве керівництво ні про що не дбає і тільки чекає допомоги. Варто при школах, які не наповнені, створювати групи дошкільних навчальних закладів.

У вересні планують відкрити їх у Львові, Перемишлянському, Золочівському, Самбірському і Старосамбірському районах та дев'ять навчально-виховних комплексів.

— На останньому засіданні комісія освіти і науки облради подала звернення до Кабінету Міністрів, Верховної Ради та Президента України з проханням внести зміни до умов прийому до ВНЗ, — зазначає голова. — Ми підтримали учасників серпневої конференції педагогічних працівників регіону, які обговорювали питання вступу. Відомо, що багато бюджетних місць у вузах цього року зайняли пільговики. Ми вважаємо, що це несправедливо.

Треба обмежити кількість навчальних закладів, в які абітурієнт може одночасно подати документи, наприклад, до п'яти. Можна було б обмежити і кількість спеціальностей. Необхідно переглянути категорії пільговиків. Якщо зменшити їхню кількість неможливо, треба хоча б обмежити чисельність на держзамовлення, наприклад, до 25 відсотків, і проводити конкурс вже серед них.

Було б правильним, вважають депутати облради, встановити пільги при оплаті за навчання тим, хто стабільно гарно вчиться.

ТОЧКА ЗОРУ

Має бути мотивація

Останніми роками ми були свідками інноваційного застосування зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) як єдиного суспільно-природного ресурсу до здобуття вищої освіти.

Міністр освіти і науки України Іван Вакарчук виходив з того, що «якщо реформи робити не радикальні — їх можна і не робити. Тому що покращення поганого робить стан справ ще гіршим. Треба робити радикальні реформи. Зрозуміло, робити обережно, щоб «тектонічні зсуви» не натворили зла».

Учителі нашого ліцею, як і колеги з інших закладів, вбачають у цьому не лише суспільний ПОЗИТИВ — така система є спасінням нації, бо кардинально змінює рівень МОТИВАЦІЇ учнів до навчання у бік працелюбства та відповідальності.

Харківська міськдержадміністрація підписала нещодавно нові контракти з директорами шкіл і взяла на себе всі турботи з матеріального забезпечення шкіл, а від директорів вимагатиметься одне — побудова якісного освітнього механізму.

Мовою цифр

Завдяки ЗНО цьогорічного формату 243 випускники фізико-технічного ліцею стали студентами 42 університетів України, у тому числі 16 київських, семи харківських, трьох одеських, трьох дніпропетровських університетів. З них 22 ліцеїсти стали студентами Національного технічного університету «КПІ», а восьмеро — Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка. Вони представляють вісім цьогорічних випускних класів. Крім того, 96 наших ліцеїстів увійшли до студентської когорти свого міста — вступили до п'яти херсонських ВНЗ.

Володимир БЄЛИЙ, заступник директора фізико-технічного ліцею. Херсон.

ШИРШЕ КОЛО

Такого кабінету астрономії ніде більше немає

У 33-й школі вчитель астрономії Володимир Капотієнко створив унікальний кабінет.

Педагог із тридцятирічним стажем інвестував у проєкт майже 30 тисяч гривень власних коштів, частину зібрали батьки.

Більшість робіт і обладнання Володимир Капотієнко виготовив власноруч за своїми схемами та кресленнями.

У кабінеті працює програма «Планетарій», яка дає можливість учням безпосередньо на уроці вивчати зоряне небо. Деякі наочні матеріали надіслали колеги з Канади, оскільки в Україні немає.

Над створенням кабінету вчитель працював кілька років під час відпусток.

Учні Володимира Капотієнка посідають призові місця на всеукраїнських конкурсах наукових робіт з астрономії.

Сергій СУЛИМА.

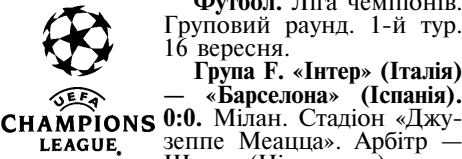
Чернівці.

Як повідомив офіційний сайт Федерації баскетболу України, 29 вересня в Києві відбудеться презентація сезону 2009–2010. У межах події: представлення офіційного логотипу Суперліги, обговорення телевізійних проектів, системи проведення змагань, процедура жеребкування Кубку Суперліги тощо.

Картина маслом. По-київськи

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 1-й тур. 16 вересня.

Група F. «Інтер» (Італія) — «Барселона» (Іспанія). 0:0. Мілан. Стадіон «Джузеппе Меацца». Арбітр — Штарк (Німеччина).

«Інтер»: Жуліо Сезар, Майкон, Лусіо, Самуель, Ківу, Мунтарі (Станкович, 62), Мотта, Дзанетті, Снайдер (Сантон, 80), Міліто (Балотеллі, 85), Ето'О. **Тренер** — Жозе Моурінью.

«Барселона»: Вальдес, Дані Алвеш, Пуйоль, Піке, Абідаль, Туре, Гаві, Кейта, Мессі, Анрі (Іньеста, 76), Ібрагімович. **Тренер** — Госеп Гвардіола.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Рубін» (Росія, Казань). 3:1. Голи: Домінгес, 25, Юссуф, 71, Маграо, 80, Гусев, 85.

«Динамо»: Шовковський, Єременко, Хачериді, Алмейда, Маграо, Вукоевич, Юссуф, Нінкович (Гіоане, 57), Ярмоленко (Гусев, 65), Шевченко (Бетао, 90), Мілевський. **Тренер** — Валерій Газзаєв.

«Рубін»: Рижиков, Кальошин, Навас, Шаронов, Ансалді, Караденіз, Семак, Нобoa, Рязанцев (Касаєв, 83), Домінгес (Муравський, 77), Бухаров. **Тренер** — Курбан Бердієв.

Попереджено: Шаронова, 28, Мілевського, 63, Ансалді, 68, Маграо, 80. Семака, 81.

Арбітр — Алан Гамер (Люксембург). Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 17 000 глядачів. 20 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	1	0	0	3	1
2. «Барселона»	0	1	0	0	0
3. «Інтер»	0	1	0	0	0
4. «Рубін»	0	0	1	1	3

Група E. «Ліверпуль» (Англія) — «Дербі» (Угорщина). 1:0. Ліверпуль. Стадіон «Енфілд Роуд». Арбітр — Проенса

(Португалія). Гол: Кюйт, 45.

«Ліон» (Франція) — «Фіорентина» (Італія). 1:0. Ліон. Стадіон «Жерлан». Арбітр — Вінк (Нідерланди). Гол: П'яніч, 76.

Група G. «Штутгарт» (Німеччина) — «Рейнджерс» (Шотландія). 1:1. Штутгарт. Стадіон «VFB-Арена». Арбітр — Бузакка (Швейцарія). Голи: Погребняк, 18 — Бугерра, 77.

«Севілья» (Іспанія) — «Уніря» (Румунія). 2:0. Севілья. Стадіон «Рамон Санчес Пісгуан». Арбітр — Трефолоні (Італія). Голи: Фабіано, 45, Ренато, 70.

Група H. «Олімпіакос» (Греція) — АЗ (Нідерланди). 1:0. Пірей. Стадіон «Георгіос Караїскакіс». Арбітр — Кашшаї (Угорщина). Гол: Торосідіс, 79.

«Стандард» (Бельгія) — «Арсенал» (Англія). 2:3. Льеж. Стадіон «Моріс Дюфрасн». Арбітр — Ітурральде Гонсалес (Іспанія). Голи: Мангала, 3, Йованович, 5 (п) — Бендтнер, 45, Вермален, 78, Едуардо, 81.

Такі перемоги дорогого варті. Київські динамівці на старті турніру вдома при заповненому по вінця стадіоні показали футбол високого гатунку. Поступалися і, зрештою, «охрестили» дебютанта найголовнішого європейського змагання, як то кажуть, по повній програмі. Вся Україна, і особливо столиця, либонь, до ранку святкувала яскраву звітягу свого чемпіона над російським.

Як і очікувалося, гості в глуху оборону не пішли. Хоча захищалися великими силами, але чітко, мобільно, упевнено, постійно налаштовувались на контратаки. А коли йшли вперед, виявляли настирність. Взагалі попервах казанці почувалися, мов удома.

Натомість динамівці не гарячкували, намагаючись поступово підкрататися до воріт суперника. Але по-справжньому гострого тиску у них не виходило. Такий перебіг подій нічого доброго не передвіщав. І неприємності не забарилися. Гості дістали право на карний удар десть метрів з двадцяти п'яти просто навпроти динамівських воріт. Його ефектно виконав Домінгес, котрий, наче персонаж комп'ютерної гри, поклав м'яча у «дев'ятку».

Не хочу лукавити, було тривожно і важко зрозуміти, за рахунок чого господарі збираються змінити ситуацію? До речі, напередодні зустрічі Валерій Газзаєв згадав стару істину: команда грає так,

як їй дозволяє суперник. У першому таймі «Рубін» нам мало чого дозволяв. Наставник «Динамо» пояснив це тим, що кияни надто повільно розігрували свої комбінації, даючи змогу «Рубіну» повернутися назад. І той міцний мур важко було пробити. Потрібні були спеціальні чинники — високі швидкості, злагоджені командні дії.

Після перерви, як казав герой відомого серіалу, спостерігалася картина маслом. По-перше, наші таки почали більше рухатися, чого від них, власне, і вимагав тренер. Але цього було замало. І киянам удалося різко загострити гру. Особливо тоді, коли на полі з'явилися досвідчені Гіоане, а за ним і Гусев.

«Павутиння» у верхньому кутку казанських воріт збив красень-гол Юссуфа. А там пішло-понеслося. Динамівці забивають іще. Однак арбітр не зараховує влучення, зафіксувавши положення «поза грою». Але «Динамо», котре набрало максимальних обертів, було вже не зупинити. Влучив у «дев'ятку» Маграо потужним ефективним ударом. А потім атаку-блискавку завершив Гусев, участь якого у поєдинку через рецидив травми була під загрозою. Як розповів Валерій Газзаєв, Олега добре підготували лікарі, та й відпочити в нього була можливість. У результаті Гусев зіграв на найвищий бал.

Тренер «Рубіна» Курбан Бердієв похвалив своїх хлопців за перший тайм. У перерві він прохав їх грати так само і в другому. Але футболісти, бідкався пан Бердієв, не чули його, а почали дуже низько сідати назад, намагаючись утримати рахунок. З таким іменитим суперником, як київське «Динамо», як кажуть в Одесі, такі номери не проходять. Що у підсумку й привело до фіаско чемпіона Росії.

Валерія Газзаєва журналісти зустріли не просто оплесками, а овацією. Тим самим даючи відповідну оцінку і йому, і його команді.

— Вітаю всіх з перемогою, — сказав спокійний і радісний Валерій Георгійович. — Блискучий матч в обох таймах. Ми грали дуже добре, припустившись протягом 90 хвилин лише однієї помилки. Ми грали організовано, потужно. «Рубін» — гарна команда, але наші здолали її за рахунок високого рівня гри і прекрасної функціональної готовності. Нашим уболівальникам хотілося б поставити найвищу оцінку — «п'ять». Навіть коли команда програвала, за нас гаряче вболівали. Не приховуватиму, дуже радий такої потужній підтримці. Сьогодні у «Рубіна» був найсильніший склад із тих, проти яких доводилося грати колек-

тивам, котрі я очолював раніше. Це команда сильна, рівна й досвідчена.

— **Все-таки перший тайм був не такий переконливий...**

— Ми добре грали і до перерви. Але на тлі другого блискучого, ураганного тайму це враження трохи змазане. Хочу сказати, що сьогодні у нас було чимало дебютантів Ліги чемпіонів — Хачериді, котрий зіграв добре, прогресує і додає (він не давав дихати лідеру гостей Бухарову), Ярмоленко, бразильці — Алмейда і Маграо. Так, протягом перших 45 хвилин у нас був повільний перехід від оборони до атаки, а в другій половині контроль м'яча і рух стали швидшими, єдинокорства ми вигравали, діяли компактніше. А Гіоане з Гусевим додали потужності і якості нашій грі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: фрагменти київського матчу.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Готові прийняти чемпіонат Європи

Траса Міжнародного спортивного центру «Суперкрос» майже на 100 відсотків готова до проведення першого на території пострадянських країн командного чемпіонату Європи з мотокросу, який відбудеться 19–20 вересня у Чернівцях. Участь у «Мотокросі націй–2009» візьмуть офіційні делегації та команди з 22 країн Європи.

За регламентом УЕМ змагання триватимуть три дні. Першого дня відбудеться реєстрація, технічний контроль і приймання траси змагань. Тренувальні та офіційні відбірні кваліфікаційні змагання, презентація команд будуть проведені другого дня.

На останній день заплановано тренування, презентацію команд на трасі змагань, три фінальні змагання та церемонію нагородження переможців. Як зазначають організатори, очікувана кількість глядачів — понад 50 тисяч з України та більше тисячі — з-за кордону. Для учасників та вболівальників передбачені спеціальні концертні програми. Урочисте відкриття чемпіонату відбудеться 19 вересня на Соборній площі Чернівців.

Сергій СУЛИМА.

ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області (69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95) та ліквідатор СВК "Україна" повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства-банкрута. На публічні торги (аукціон) виставляється наступне майно:

Лот №1: Нежитлова будівля, загальною площею 264,45 м², розташована за адресою: Запорізька обл., Михайлівський р-н, с. Вовківка. Початкова ціна продажу 5337,00 грн., без ПДВ; Лот №2: Будівля механічної майстерні (літ.А-1), загальною площею 1296,1 м², розташована за адресою: Запорізька обл., смт. Михайлівка, вул. Маяковського, 15 д. Початкова ціна продажу 37302,00 грн., без ПДВ.

Гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості зараховується на рахунок ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області № 2600827020 в ЗОД "Райффайзенбанк "Аваль", МФО 313827, ЄДРПОУ 26252756. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 15 жовтня 2009 р. включно. Договір купівлі-продажу укладається на підставі затвердженого протоколу проведення публічних торгів. Умови участі в аукціоні за телефоном: (061) 764 36 22.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 19 жовтня 2009 р. об 11.30 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) постановою від 07.09.2009 р. по справі № 44/516-б визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ОЛІМПІК КА-ЗИНО УКРАЇНА» (01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 16, код ЄДРПОУ 32962970) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Донков Сергій Вікторович (01004, м. Київ, вул. Горького, буд. 10, кв. 6, ліцензія АБ № 271788 від 21.04.06).

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) ухвалою від 26.06.09 р. порушено провадження у справі № 5/135-09 про визнання банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю фірми «ЕФЕС» (м. Вінниця, вул. Космонавтів, 66, кв. 100, код 13337787).

Розпорядником майна призначено — Костенецького О. І. (21050, м. Вінниця-50, а/с 8063, тел. 8 (0432) 57-99-31, моб. 0636195569).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 01.09.2009 у справі № 44/471-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Клімат Інженірінг Україна» (01001, м. Київ, вул. Гайдара, 27а, офіс 123, код ЄДРПОУ № 35661026) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Мастерплан» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ № 33106069). Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

07 листопада 2009 року об 11.00 в конференц-залі готелю «Турист», за адресою: м. Київ, вул. Р. Окіпної, 2 (станція метро Лівобережна) відбудуться позачергові загальні збори членів КС «Либідь» на вимогу 20% її членів. Телефон для довідок 8-099-729-81-65.

Постановою Господарського суду м. Києва № 44/503-б від 08.09.2009 р. ТОВ «Юніском-1» (01030, м. Київ, вул. Чапаєва, 10, код ЄДРПОУ 35677240) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шевченка В. М. (02095, м. Київ, вул. Княжий Затон, 12, кв. 199). Заяви кредиторів приймаються в місячний термін.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Ухвалою від 06.07.2009 р. по справі № 50/518 по Товариству з обмеженою відповідальністю «Рекламне агентство «Транспарант» (код ЄДРПОУ 32104118, 02099, м. Київ, вул. Ялтинська, 5-Б), Ухвалою від 06.07.2009 р. по справі № 50/519 по Товариству з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «Кен-Буд» (код ЄДРПОУ 32526893, 02099, м. Київ, вул. Бориспільська, 9) порушено справи про банкрутство.

Розпорядником майна по підприємствах призначено арбітражного керуючого Чекштуріну Тетяну Миколаївну (ліцензія серія АВ № 158470 від 14.12.2006р., поштова адреса : 02068, м. Київ, вул. Срібнокільська, 14, кв. 126).

Заяви кредиторів та осіб, які бажають взяти участь у санації боржників приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою від 26.06.2009 р. по справі № 50/427 Дочірнє підприємство «ОСОКОР-ЕНЕРГОСЕРВІС» (код ЄДРПОУ 22921539, 02081, м. Київ, вул. Здобунівська, 7-Г), Постановою від 26.06.2009 р. по справі № 50/426 Дочірнє підприємство «ОСОКОР-ПОЛІМЕР» (код ЄДРПОУ 24256187, 02081, м. Київ, вул. Здобунівська, 7-Г) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чекштуріну Тетяну Миколаївну (ліцензія серія АВ № 158470 від 14.12.2006 р., поштова адреса: 02068, м. Київ, вул. Срібнокільська, 14, кв. 126).

Вимоги кредиторів приймають протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Луганської області від 03.09.2009 р. по справі № 20/176 про банкрутство ВАТ «Краснолуцьке автотранспортне підприємство 10969» (м. Красний Луч, вул. Красногвардійська, 25, код 03116000, р/р № 26002585057601 у Донецькій ОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 334011) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Віскунов Олександр Віталійович (ліцензія серії АВ № 397277 від 13.10.2008 р.), що мешкає за адресою: 91006, м. Луганськ, кв. Героїв Сталінграда, 6/211.

Господарський суд Чернівецької області, що знаходиться за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14, постановою від 07.04.2009 р. та ухвалою від 25.08.2009 р. по справі № 5/76/6, визнав банкрутом сільськогосподарський виробничий кооператив «ім. Ватутіна» (60352, с. Костичани Новоселицького району, Чернівецької області, код ЄДРПОУ 03801947, р/р 352355001001915 в ГУДК України у Чернівецькій області, МФО 856135) та відкрив ліквідаційну процедуру;

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рабанюка Віктора Степановича (ліцензія сер. АБ № 176295 від 19.10.2005 р.), що проживає за адресою: 58022, м. Чернівці, вул. Залозецького, 38/1, моб/тел. 8-095-3626813.

Заяви та претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Акціонерне товариство відкритого типу «Акціонерна компанія «Інтерторг» (ідентифікаційний код (ЄДРПОУ) 01437682, юридична адреса: 79040, м. Львів, вул. Городоцька, буд. 359, п/р 26007000002053 в ВАТ «Фольксбанк», м. Львів, МФО 325213) повідомляє про припинення своєї діяльності шляхом ліквідації.

Заяви кредиторів приймаються протягом 2 (двох) місяців з дня опублікування оголошення за юридичною адресою Товариства.

Ліквідаційна комісія буде здійснювати свою роботу за адресою: 79040, м. Львів, вул. Городоцька, буд. 359.

Відкрите акціонерне товариство «ЛЬВІВТЕКСТИЛЬ» (ідентифікаційний код (ЄДРПОУ) 01552262, юридична адреса: 79035, Львівська область, місто Львів, вул. Зелена, буд. 147, п/р 2600600002403 у філії ВАТ «Укресімбанк», м. Львів, МФО 325718) повідомляє про припинення своєї діяльності шляхом ліквідації.

Заяви кредиторів приймаються протягом 2 (двох) місяців з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія буде здійснювати свою роботу за адресою: 79040, м. Львів, вул. Городоцька, буд. 359.

Господарським судом Запорізької області, Постанова у справі № 16/82/09 від 18.07.2009 року, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Агропромислова компанія «Солоха», 71300, м. Кам'янка-Дніпровська, Кам'янка-Дніпровського району Запорізької області, вул. Промислова, буд. 1, код ЄДРПОУ 32096165, п/р № 2600813249 в ЗОВ АППБ «Аваль», МФО 313827. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чулакова П. І., ліцензія АВ № 347263 від 17.10.2007 року, адреса: 69027, м. Запоріжжя, вул. Урицького, буд. 15.

Господарським судом Одеської області (65119, м. Одеса, проспект Шевченка, 29) порушено провадження у справі № 7/233-09-2898 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий дім Аурум», м. Одеса, вул. Преображенська, 9, корп. А, код ЄДРПОУ 33933081, п/р 26004309997000 в ТОВ КБ «СКБ», МФО 388313.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Горобченко Владлена Аркадійовича, ліцензія серії АВ № 158222 від 31.08.2006 року.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються у 30-денний строк з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду АР Крим (вул. Рози Люксембург/Річна, б. 29/11, м. Сімферополь, 95006) справа № 2-19/4410-2009 від 27 серпня 2009 року Товариство з Обмеженою відповідальністю «Зіза» (95033, м. Сімферополь, вул. Лугова, б. 6А, ЄДРПОУ 22322342) визнано банкрутом та у відношенні нього відкрита процедура ліквідації.

Ліквідатором призначений Арбітражний керуючий Майстренко Павло Володимирович (ліцензія АБ № 216996 від 27.04.2005 р.), який проживає за адресою: 95053, м. Сімферополь, вул. Лебедева, 15.

Постановою господарського суду Донецької області від 08.09.2009 р. по справі № 5/236 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура комунального підприємства «Держинське тролейбусне управління», код ЄДРПОУ 32746489, юридична адреса: 85200, Донецька обл., м. Держинськ, пр. Свердлова, 44.

Ліквідатором банкрута призначений арбітражний керуючий Харахаш Світлана Євгенівна, ліцензія серії АБ № 216845.

Претензії приймаються протягом 30 днів з дати опублікування оголошення за адресою: 83121, м. Донецьк, пр. Київський, 5/30.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 09.07.09 р. у справі № 01/1684 визнано банкрутом приватне підприємство «Афіна» (код ЄДРПОУ — 14200062, вул. Мічуріна, 1А, с. Геронимівка) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 09.07.09 р. у справі № 01/1685 визнано банкрутом закрите акціонерне товариство «Будищанська меблева фабрика» (код ЄДРПОУ — 22797358, вул. Шевченка, 3, с. Будище Черкаського району) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 09.07.09 р. у справі № 01/1686 визнано банкрутом приватне підприємство «Зевс» (код ЄДРПОУ — 32399224, вул. Мічуріна, 7, с. Геронимівка) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 09.07.09 р. у справі № 01/1687 визнано банкрутом приватне підприємство «Ра-Сан М» (код ЄДРПОУ — 33251637, вул. Урицького, 23, с. Худяки) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Занько Миколу Миколайовича, ліц. АБ № 216861 від 10.03.05 р. (18021, м. Черкаси, вул. Героїв Дніпра, 81, к. 409) тел. 80677653820.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
14 вересня 2009 року Відкрите акціонерне товариство "Мегабанк" (м. Харків, реєстраційний номер у Фонді №072 від 02.09.1999) змінив назву на **ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МЕГАБАНК"** (свідоцтво учасника Фонду №069 від 14.09.2009).
8-800 3081080
www.fg.org.ua

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/480-6 ТОВ «СТИЛІУС» (04053, м. Київ, вул. Артема, буд. 37-41, Код ЄДРПОУ 34819401) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ПП «ВУЕЛЬТА» (01030, м. Київ, вул. Чапаєва, буд. 10). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/478-6 ТОВ «НАВІГАТОР-АЛЬЯНС» (02156, м. Київ, вул. Братиславська, буд. 14-Б, Код ЄДРПОУ 35619079) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ПП «ТРАЯНА» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, буд. 11). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/534-6 ТОВ «СТУДІЯ АРТ-КЕРАМІК» (04050, м. Київ, вул. Артема, буд. 103, кв. 82, код ЄДРПОУ 33551323) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ «ПОЛІТЕСТ» (01024, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 6). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/479-6 ТОВ «БОЛІАР» (01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 28/2, н/п № 43, код ЄДРПОУ 33830403) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ «БЕФЕЛЬ» (03151, м. Київ, вул. Керченська, 7/7). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/477-6 ТОВ «МЕГАКАПІТАЛ» (01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 28/2, н/п № 43, код ЄДРПОУ 33831538) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ «БЕФЕЛЬ» (03151, м. Київ, вул. Керченська, 7/7). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.09.2009 у справі № 44/481-6 ТОВ «ІКАРІАН ЕКСПРЕС» (01024, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, 6, код ЄДРПОУ 35535298) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено ініціюючого кредитора ТОВ «ВАДЕРСТАД» (04050, м. Київ, вул. Дягтярівська, буд. 9, н/п № 69). Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького 44-Б) по справі № 15/28-б від 22.07.2009 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрімпекс-2000» (03057, м. Київ, вул. Металістів, 17, к. 401, код: 30931631, р/р 26007546354001 у РЦ КБ «Приватбанк», МФО 320649) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Постановою від 22.07.2009 р., ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (Ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, Київ, а/с 29.

1. Замовник торгів:Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест", код ЄДРПОУ 31018149 1.1 Поштова адреса замовника: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151 2. Інформація про предмет закупівлі: ізолятори керамічні та ізольована арматури 26.23.1 (ізолятори опорностріжнові 10 кВ) 3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті "Голос України" № 140(4640) від 30.07.2009 р., а також на офіційному Інтернет-сайті НКРЕ України www.ncre.gov.ua за № 81799.

4. Дата акцепту тендерних пропозицій, що визнані найкращими: 18.09.2009 р. 5. Вартість договору: 129 340 (сто двадцять дев'ять тисяч триста сорок) грн. 80 коп. з ПДВ. 6. Інформація про переможця торгів: 6.1. Назва: ПП "Електрофарфор 2000", код ЄДРПОУ 34729004 6.2. Поштова адреса переможця: 03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 2, офіс №1 6.3. Телефон: (044) 273-29-78.

Господарським судом Сумської області (40011, м. Суми, проспект Шевченка, 18/1) ухвалою від 13.07.2009 р. порушено провадження у справі № 6/119-09 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Автодім Суми» (40031, м. Суми, пр-т Курський, 135, код ЄДРПОУ 32463048, банківські реквізити: р/р 260076766 в ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» м. Суми, МФО 337483).

Розпорядником майна призначений Роговенко Олег Володимирович, ліцензія АВ № 158436 від 30.11.2006 року (40000, м. Суми, вул. Харківська, буд. 1/1, кв. 115 1, тел. 8-050-303-50-89).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

18 вересня в Україні місцями пройдуть короткочасні дощі, можливі грози. Вітер північно-східний, південно-східний, 5—12 м/с. Температура вночі 9—16 градусів тепла, вдень 16—22°.

БУДЬТЕ УВАЖНИМИ

В інтернет-магазинах дешевше, але...

...можна потрапити у халепу. Не всі інтернет-магазини мають офіси, до яких можна прийти та пощупати обраний вами товар. Інколи ви замовляєте потрібну річ лише побачивши її на картинці. А коли привозять покупку – буває, що колір не той, модель не та чи просто реальний товар надто відрізняється від зображення, яке ви бачили.

Фахівці інтернет-покупок радять дотримуватися певних правил, які зменшать ризик бути ошуканим у мережі. При виборі товару через інтернет-магазин варто, звичайно, якщо час дозволяє, побачити обраний товар «в живу», щоб уникнути «дефектів поліграфії». Обираючи магазин, в якому можна придбати обраний товар, необхідно звернути увагу на те, чи вказана на сайті адреса магазину. Бо якщо є лише телефон магазину, з проблемами знайти вивуватців буде майже нереально. Якщо ж хорошу ціну на товар пропонує магазин, який знаходиться десь у підвалі, телефон вказаний лише мобільний, кожен покупець сам має для себе визначити, чи варто економити пару гривень, а потім не знати, що робити зі зламаною річчю.

Якщо ви вже визначилися з товаром та магазином, варто подзвонити та поцікавитися, чи є на продукт гарантія. Зауважте, гарантія може бути як магазину, так і сервісного центру виробника. Перша вам потрібна постільки-поскільки, бо ж магазин сьогодні є, а завтра нема, а товар ви купуєте, як правило, не на день, і не на місяць. Тож варто вимагати гарантію сервісного центру виробника, куди ви зможете звернутися.

Замовляючи товар, варто поцікавитися, чи включає його вартість доставку, щоб пізніше додаткові витрати, якщо вони будуть, не були для вас несподіваними.

За інформацією УНІАН.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Пам'яті багато не буває, або Як вибрати USB flash-накопичувач

З ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Кожному з нас, хто хоча б зрідка працює на комп'ютері, доводиться переносити інформацію з однієї комп'ютерної машини на іншу. І такий пристрій переносу, як флеш-накопичувач («флешка»), у сучасному світі просто незамінний: маленький, компактний й вміщує в себе набагато більше, ніж дискета або диск.

Як вибрати такий накопичувач, радить фахівець комп'ютерного центру «Голосу України» Дмитро МУСІЄНКО:

— Маломісткі й ненадійні дискети залишилися в минулому, а компакт диски, такі як CD і DVD, більше підходять для зберігання інформації. А ось перенести необхідні дані з одного комп'ютера на інший можна за допомогою флеш-накопичувача. «Флешка» швидко записується, і не вимагає додаткових програм.

Перш ніж купувати «флешку», визначте для себе, який

обсяг інформації ви будете переносити. Якщо це офісні документи, то досить двох Гігабайт (ГБ). Це мінімальний обсяг «флешки» на сьогоднішній день, вартість її не перевищує ста гривень. Але для переносу відеоматеріалів або файлів великих обсягів, краще взяти «флешку» соліднішу. Наприклад, на 8 ГБ, ціна якої буде від 150 гривень.

Хочу звернути вашу увагу й на швидкісні показники «флешки». Запис на неї проходить повільніше приблизно в півтора разу, ніж читання з неї. Тому якщо ви плануєте переносити, припустимо, багато файлів великих розмірів або

велику кількість дрібних файлів, то запис флешки на 8 ГБ і більше забере багато часу. Виходячи з цього, під час купівлі рекомендовано звернути увагу на такий параметр, як «ultra fast», «hi-speed». Така флешка може похвалитися високою швидкістю обміну даними, а відповідно й економією вашого часу. Даний параметр так само, як і надійність пристрою, залежить від виробника.

Зовні USB flash-накопичувач може виглядати як звичайна кулькова ручка, запальничка, може бути вмонтований у наручний годинник. Є зовсім мініатюрні, що більше нагадують SIM-картки для мобільних телефонів. Габарити — справа смаку, але мініатюрний диск легко втратити або поламати, та й коштує він

дорожче. Пристрій, що зберігає ваші безцінні праці або будь-яку іншу інформацію, передусім, повинен бути надійним, тому на ринку можна знайти як водонепроникні й ударостійкі моделі, так і з металевими або прогумованими корпусами.

Ковпачок, до речі, не є обов'язковим атрибутом, а USB-штекер може ховатися в корпус, щоб убезпечити сам накопичувач від впливу статичних розрядів під час переносу, тому що «флешку», як правило, носять із ключами або просто в кишені.

Корисний дріб'язок — індикатор роботи, адже під час запису «флешку» не можна витягати з комп'ютера, щоб уникнути втрати даних або виходу пристрою з ладу.

Безпека під час ремонту

АВТОЛЮБИТЕЛІ НА ЗАМІТКУ

Припустимо, ви знаєте, як замінити масло в машині, але варто вам трохи сильніше натиснути на гайковий ключ, як той може зіско-чити з голівки болта й травмувати вас.

Якщо вам іноді доводиться ремонтувати своє авто самостійно, то не зайвим буде нагадати й основні правила безпеки.

Закручуючи, приміром, болт ключем, переконайтеся, що інструмент правильно встановлено. Запитайте себе: «Якщо інструмент зісковзне, куди потрапить моя рука?». Надягши рукавички або обмотавши руку ганчіркою, можна якоюсь мірою захистити себе. Щоб було легше контролювати силу, яку ви прикладаєте, по можливості направляйте інструмент до себе, а не від себе. Також, коли ви відкручуєте тугий болт, намагайтеся повертати його шоразу на чверть обороту й переставляти ключ. Травми часто відбуваються, коли людина намагається використовувати невідповідний інструмент, тому дуже важливо правильно підібрати його. Працюючи під машиною або під панеллю приладів, надягайте спеціальні окуляри. Захищати очі необхідно також, коли працюєте поруч із небез-

печними рідинами, наприклад, з акумуляторною кислотою.

Перебуваючи під піднятою машиною, завжди користуйтеся страхувальними упорами, професійним підйомником або спеціальною оглядовою ямою. Ніколи не працюйте під машиною, піднятою тільки домкратом. В посібнику з експлуатації до деяких автомобілів зазначено опорні точки, в яких потрібно закріпити домкрат, щоб машина стояла досить стійко. Не забувайте: від несподіваного поштовху, що виник, наприклад, при відкручуванні тугого болта, автомобіль може рушити й зісковзнути з домкрата.

Деякі частини машини можуть сильно нагріватися й, доторкнувшись до них, ви можете обпектис. Наприклад, охолоджувальна рідина в радіаторі залишається гарячою після вимикання двигуна. Тому не знімайте пробку радіатора доти, доки вона не охолоне. У деяких машинах на радіаторі є електричний вентилятор, що включається автоматично навіть після вимикання двигуна. Щоб не поранитися, перш ніж починати роботу, відключіть негативний провід від акумулятора.

Перш ніж почати ремонтувати автомобіль, особливо якщо працює двигун, зніміть із себе каблучки й прикраси. Бо вони можуть зачепитися за виступаючі частини, прикраси з металу можуть спричинити коротке замикання й розжаритися. Незастебнуті рукави, а також краватки, шарфи й навіть довге волосся може потрапити в обертові частини.

Завершивши ремонт, не забудьте виконати ще одне правило — перевірити ще раз свою роботу.

Андрій ВАСИЛЬЄВ.

ЦЬОГО ДНЯ, 18 ВЕРЕСНЯ

□ 1651. Богдан Хмельницький підписав із Польщею Білоцерківський договір. □ 1851. Вийшов перший номер "Нью-Йорк таймс". Екземпляр продавався за 2 центи. □ 1965. Рада Міністрів УРСР ухвалила постанову про увічнення місць, пов'язаних з історією українського козацтва. □ 1996. В Україні затверджено положення про штрихове кодування товарів.

КЛУМБА НА ПІДВІКОННІ

Пеньок з пагонами

Дочка з Криму привезла цікаву рослину: пеньок, а на ньому — три зелені пагони. Розкажіть, що це за диво таке?

Тамара КОНУФРІЙЧУК

Запорізька область.

Швидше за все, йдеться про юку. Ця рослина належить до сімейства агавових. Її батьківщина — Північна Америка. Вічнозелена гарна юка з лінійним колюче-загостреним листям прикрасить будь-який інтер'єр, особливо добре буде виглядати у вітальні або холі.

Температура приміщення, в якому перебуває юка, повинна бути не нижче 8 градусів. Ця рослина любить світло, сонячні місця. Сухість повітря переносить нормально. Поливати треба рясно з весни до осені, узимку — помірно. Але стежте, щоб вода не застоювалася ні в піддоні, ні в землі — корінь може перегнути.

Розмножується юка вкоріненням верхівки стебла або шматками стовбура (але ці відростки повинні бути не менш як 10 см). З основного стовбура гострим ножом відрізається дочірній пагон, а місце зрізу на стовбурі присипається землею. Відрізаний пагон саджають у вологий пісок, а після проростання пересаджують в горщик із землею.

Інна ГАЙЧЕНКО, квіткар-аматор.

Фото Ірини ВОЛОШКИ.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ. Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ. ▶ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ▶ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ▶ Рукописів не повертаємо. ▶ Листування з читачами — тільки на сторінках газети. ▶ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове. (P) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 1783

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

